

BOLGARSKE ČETE SO ZAVZELE MESTO KUMANOVO.

GRŠKA VLADA JE ZAVRNILA PONUDBE ANGLIJE.

MANIFEST BOLGARSKEGA KRALJA FERDINANDA.

AVSTRILJCI SO PO HUDIH BOJIH ZAVZELI VIŠINE PRI SLATINI. — NEMCI PRIPOZNAVajo, DA SE SRBI JUNAŠKO BORILJO. — PAR TISOČ ANGLEŠKIH VOJAKOV JE DOSPELO V SRBIJO. — BOLGARI SO ZAVZELI ŠTIP. — OBSTRELJEVANJE DEDEGAČA. — BOLGARSKA BO NAJELA NOVO POSOJILJO. — ATAŠEJI NEUTRALNIH DRŽAV SE BODO POKLALI NA SRBSKO FRONTO. — TURŠKA KAVALERIJA POMAGA BOLGAROM. — AVSTRIJSKE ČETE SO ZAVZELE ŠABAC.

ZAVEZNIŠKA POROČILA.

Pred Skopljem.

London, Anglija, 22. oktobra. "Times" poroča, da se Bolgarska armada z veliko naglico približuje Skoplju in da preti mestu resna nevarnost. Srbi bodo storili vse, kar je v njihovi moči, samo da ne pade ta važna trdnjava sovražnikom v roke.

Bolgari v Štipu.

London, Anglija, 22. oktobra. Iz Nisa poročajo, da so izgubili dosedaj Nemci, Avstrije in Bolgari v Srbiji preko 60.000 vojakov. K tem se seveda prištevajo mrtvi, ranjeni in ujeti. Srbi so pogladi sovražnika na celi črti nazaj. Atenski dopisnik je sporočil neki tukajšnji brzojavni agenturi, da so zavzeli Bolgari Štip in Kosašano ter da sta Vranja in Knjaževac še vedno v rokah Srbov.

Obstreljevanje Dedeagača.

London, Anglija, 22. oktobra. Reuterjevi agenturi so sporočili, da je angleško brodogradništvo obstreljevalo Dedeagač in napravilo v mestu precejšnjo škodo.

Atene, Grško, 22. oktobra. — Uradno se naznanja, da so začeli zavezniški včeraj obstreljevati bolgarsko obalo ob Egejskem morju. Največ sta trpela Dedeagač in Porto Lagos.

Bolgarsko poročilo.

Sofija, Bolgarsko, 23. oktobra. Poročilo, da so zavezniški napravili v Dedeagaču veliko škodo, je neresnično. Resnica je, da je mesto popolnoma nepoškodovano.

Zavezniški v Srbiji.

London, Anglija, 22. oktobra. Sedaj je postalo vsemu prebivalstvu jasno, da preti Srbiji velika nevarnost in da bo ta nesreča ne dežela uničena, če ji zavezniški ne priskočijo pravočasno na pomoč. Srbija bo kmalu od vseh strani obkrožena. Naravnost blazna je misel, da se bo zamogla mala armada ustavljati tako strašni premoči. Če ji hočejo zavezniški pomagati, naj ji pomagajo takoj, drugače bo prepozno.

Izjava grške vlade.

London, Anglija, 22. oktobra. Grška vlada je sporočila zavezniškom, da se jim zaenkrat še ne more pridružiti, tudi če bi ji dali Ciper in razne koncesije. — Grška vlada se bo nekaj časa branila, ko bo pa izprevidela, da ni mogočena drugača izhoda, bo šla Srbom na pomoč. Nanjo bo tudi to zelo uplivalo, ker zavezniški še vedno izkrevajo svoje čete v Solunu.

Zavezniški morajo zmagati.

London, Anglija, 22. oktobra. Grška vlada zaenkrat še ne sprejema ponudb zavezniškov in noče pomagati Srbiji, kljub temu, da jo k temu veže pogodba, podpisana med njo in Srbijo po drugi balkanski vojni.

Odgovor grške vlade je izročil danes grški poslanik angleškemu zunanjemu ministru. Odgovor ni popolnoma nikalen. In vsebuje med drugim tudi sledeče stavke: — Grška se še ni odločila. Danes vam še ne odgovorja definitivno, ker ne ve, kaj se bo pripetilo v prihodnjih dneh. Če bo

videla, da je v njenem interesu, bo rada pomagala zavezniškom. — Za sedaj tega še ne smatra za absolutno potrebo.

Ta odgovor ni prišel nepričakovano. Diplomati so bili pripravljeni, da bo Grška na ta način odgovorila.

Neki angleški vojaški izvedenec je rekel včeraj v svojem govoru:

— Pripravljen sem, da morajo zavezniški zmagati. Nemci imajo na razpolago samo surovo moč, mi smo pa premišljeni in znamo izkoristiti vsako najmanjšo priliko.

Angleško poročilo.

London, Anglija, 22. oktobra. Vse tukajšnje časopise razpravljajo na dolgo in široko o stališču Grške. "Morning Post" piše na primer:

— Ciper je zelo lep otok. Zemlja je zelo rodovitna. Prebivalstvo je priznajo in kar je glavno, od tega otoka imamo mi precej dobička. Sedaj se hočemo temu otoku odpovedati, da bi podkupili Grško, da bo storila svojo dolžnost. Nam se te transakcije čisto nič ne dopadejo. Če bi se kaj takega zgodilo, bi bilo zelo slabo za nas. Če je Anglija že tako daleč prišla, je to jasen dokaz, da ne more biti na dobrem stališču.

— Mislimo, da imamo tudi nad Balkanom gospodstvo, pa smo se motili. Srbija se junaško bori, mi jo pa gledamo, kljub temu, da je naša dolžnost, da ji pomagamo.

"Evening Standard" piše: — Naša politika bi imela veliko več upliva, če bi se prenehali pogajati z Grško. V Grški smo imeli dobrega prijatelja Venizelosa, sedaj ga nimamo več. Tedaj, ko je šlo za to, če bo Venizelos resigniral ali ne, bi morali mi uporabiti svoj upliv.

— Grškemu kralju je bilo bolj pri srcu javno mnenje, kakor pa korist celokupnega naroda. Če Nemčija zmagala, bodo vse balkanske države brez vsakega upliva. Pred časom so se pritoževale nad Turkom, sedaj bodo pa dobile še večjega sovražnika — Nemce.

Če ne zlepa pa zgrda.

Pariz, Francija, 22. oktobra. — Atenski dopisnik tukajšnjega "Matina" poroča:

— Edino s tem, da izkremo v Solunu kolikor mogoče veliko število vojaštva, prisilimo lahko Grško, da se bo umesčala v vojno. — Pri grškem ministrskem predsedniku sta bila angleški poslanik Eliot in ruski poslanik Demidov ter mu rekla, da je še vedno čas, če se hoče Grška umesčati v vojno. Kaj jima je odgovoril, nisem mogel dognati. — Rumunski vojaški atašej se vsak dan posveta s svojimi nemškimi tovariši in nemškimi poslanikom.

Italijansko poročilo.

Rim, Italija, 2. oktobra. — "Giornale d'Italia" piše: — Zavezniški so predložili Rumunski noto, v kateri se najbrže zahteva, da bi se Rumunski pridružil zavezniškom. Rumunska vlada na noto še ni odgovorila. — Odgovor bo najbrže nikalen.

Valandovo.

Pariz, Francija, 22. oktobra. — Srbske čete v Valandovem so do

bile povelje, oditi proti severu in se pridružiti glavni srbski armadi. Valandovo bodo ščitile zavezniške čete.

Boji pri Koprilu.

Pariz, Francija, 2. oktobra. — Tukajšnja Havas agentura je dobila iz Aten brzojavko, da se je vnela pri Kuprilu, 30 milj južno od Skoplja, vroča bitka med Srbi in Bolgari. V Bitolj je dospela velika množina srbskih beguncov. Bolgari delajo v gorovju Rodopi velike utrdbes.

Srbsko junaštvo.

Amsterdam, Holand., 22. okt. Dopisnik nekega tukajšnjega lista, ki se mudi na srbski fronti, poroča, da se Srbi izvanredno junaško bore in da so pogladi Nemce ter Bolgare skoraj na vseh mestih nazaj. Nemci so šele sedaj naleteli na pravega sovražnika, s katerim bodo imeli veliko dela, če ga bodo hoteli premagati.

Angleški vojski v Srbiji.

London, Anglija, 22. oktobra. "Telegraph" poroča iz zanesljivega vira, da je dospelo na srbska tla več tisoč angleških vojakov, ki so se takoj pridružili srbski armadi.

Turki.

Pariz, Francija, 22. oktobra. — Pri Valesi, kjer se vrši strahovita bitka med Bolgari in Srbi, se je pojavila turška kavalerija.

NEMŠKO - AVSTRIJSKO - BOLGARSKA POROČILA.

Zavzetje Kumanova.

Berlin, Nemčija, 22. oktobra. Vrhovno poveljstvo nemške armade je izdalo danes sledeče poročilo:

— Armada generala Koevesa je dospela do Arnajeva in zavzela vse višine pri Slatini.

— Armada generala Bojadjeva napreduje severno od Knjaževca.

— Bolgarske čete so zavzele Kumanovo.

— Južno od Strumnice smo pogladi sovražnika preko reke Vardar.

Zavzetje višin.

Dunaj, Avstrija, 22. oktobra. — Veliki generalni štab avstrijske armade poroča:

— Avstrije. Nemci in Bolgari povsod napredujejo. Za višine pri Slatini se je bila vroča bitka, v kateri smo bili slednjič mi zmagovalci. Višine so za nas izvanredno velike strategične važnosti.

— Nemci so si na obeh straneh Morave priborili precejšen kos ozemlja.

Proklamacija bolgarskega kralja.

Berlin, Nemčija, 22. oktobra. Bolgarski kralj Ferdinand je izdal na svoje ljudstvo proklamacijo, v kateri pravi med drugim tudi sledeče:

— Vsem je znano, da si je Bolgarska na vse načine prizadevala ohraniti mir in ustrajati na stališču stroge nevtalnosti. Vse veslejo se vedele, da pripada Macedonija Bolgarski. To je prav dobro vedela tudi Srbija, pa nas je vseeno napadla. Bolgarska se še dobro spominja, kako je bila Srbija leta 1913 izdala; Prepri-

Z zapadnih bojišč.

Nemci so v ofenzivi.

Strahovito obstreljevanje francoskih postojank. — Težki boji v Flandriji, Champagni in Argonih.

ŠVICARSKO POROČILO.

Veliko navdušenje v Bruslju. Poročilo je prišlo malo prehitro. — Aeroplani nad Ounelom.

Pariz, Francija, 22. oktobra. — Uradno se naznanja, da je nemška artilerija strahovito obstreljevala francoske postojanke pri Lambertsyde, toda Francozi so ji tako spretno odgovarjali, da je morala utihnuti. — V Champagni in Argonih se vrši vroči spopadi, ki so pa dosedaj še neodločni. — Jugovzhodno od trdnjave Givenachy je položaj neizpremenjen. — Oddelek naših aeroplanov se je vzdignil nad Ounel in začel obstreljevati sovražniške postojanke.

Berlin, Nemčija, 22. oktobra. — Težki artilerijski boji se bijejo v Champagni, v Argonih in v Flandriji. Posebno se odlikujejo nemške baterije v okolici Tahure.

Ženeva, Švica, 22. oktobra. — "Strassburger Post" je sporočila sledeče:

Ko so začele prihajati v Bruselj prve vesti o zavezniških zmagah, je postalo prebivalstvo silno navdušeno. Ljudje so se zbirali na cestah in drug drugemu zagotavljali, da bodo kmalo prosti nemškega nadgospodarstva. Toda žal, vesti so bile zelo pretirane in so prišle malo prepozno. Prebivalci so bili razočarani in jim ni kazalo drugega, kakor udati se v svojo usodo.

Berlin, Nemčija, 22. oktobra. — Vrhovno poveljstvo nemške armade poroča, da se na zapadnih bojiščih ni ničesar posebnega pripetilo.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. oktobra. — Angleške bojne ladje so pred kratkim obstreljevale Ostende, ki je sedaj v nemških rokah. Razdejan je svetilnik in nekaj hotelov. Ko so se pojavili v bližini nemški podmorski čolni, so se angleške bojne ladje umaknile.

General Hamilton doma.

London, Anglija, 22. oktobra. — General Sir Jan Hamilton, ki je bil poveljnik zavezniške ekspedicije pri Dardanelah, se je vrnil včeraj sem. Za njegovega naslednika je imenovan general Sir C. C. Monro.

Angleška vlada pravi, da je prošil za dopust, ker je že dalj časa bolan. Kolikor je resnice na tem, se seveda ne da dognati.

čani smo bili, da bo prišel dan plačila in sedaj je res prišel. Evropska vojna se bliža svojem koncu. Zmagovite armade Nemčije in Avstrije so že vdrle v Srbijo. — Tempotom pozivam svoj bolgarski narod, da naj se enkrat za vselej osvobodi izpod srbskega jarma. Naprej, zmagovito naprej! Bog naj blagoslovi našo armado.

Nemčija bo pomagala.

Berlin, Nemčija, 22. oktobra. Iz Sofije poročajo, da je odpotval bolgarski finančni minister Tončev, v Nemčijo, kjer bo najel za svojo vlado precejšnjo posojilo. Nemčija je pred tretjo balkansko vojno zagotovila Bolgarski, da jo bo finančno in materialno podpirala.

Vojaški atašaji.

Berlin, Nemčija, 22. oktobra. Podpolkovnik J. P. E. Kuhn, vojaški atašej tukajšnjega ameriškega poslanstva, se bo podal v soboto z drugimi atašaji nevtalnih držav na srbsko fronto. Častniki bodo imeli svoj glavni stan v Belgradu.

Zavzetje Šabca.

Berlin, Nemčija, 22. oktobra. — Avstrijski generalni štab poroča: — Avstrijske čete so zavzele trdnjavo Šabac.

Situacija v Mehiki.

Proces proti Huerti.

Združene države bodo poslale še nekaj vojaštva na mehiško mejo. Villa zopet ne dá miru.

BANDITI.

Junaska ženska. Trije mehiški banditi so napadli družino nekega farmarja. Obupna borba.

Washington, D. C., 22. oktobra. Ker mehiški banditi še sedaj ne dajo miru, je odločil vojni departament, da se pošlje na mehiško mejo še 28. infanterijski polk iz Galveston, Tex. S temi četami bo general Funston zastražil one kraje, ki so bili izpostavljeni veliki nevarnosti.

Državni pravdnik Gregory je obvestil predsednika Wilsona, da je najel Villa v New Yorku in drugih ameriških mestih precejšnjo svoto denarja, s katerim bo poskušal financirati v Mehiki novo revolucijo. Te informacije so dobili uradniki tajne službe, ki so bili Villovim agentom neprestano za petami.

Vlada Združenih držav bo skrbela za to, da se bo kolikor mogoče v kratkem času začela obravnava proti bivšemu mehiškemu diktatorju Huerti, ki je obtožen, da je ruval proti Združenim državam. Vest, da je Carranza zahteval od Združenih držav, da naj mu izroče Huerto, ni resnična.

San Marcos, Tex., 22. oktobra. Farmo Alfreda Wilkeja so pred kratkim napadli trije mehiški banditi. V poslopju ni bilo razen farmerja in njegove žene nobenega človeka. Ko so banditi farmerja zvezali, se je vrgla njegova žena na enega izmed njih in mu izstrelila nož. S tem nožem je enemu prizadela smrtno nevarno rano, ostala dva sta pa pobegnila.

Naco, Ariz., 22. oktobra. — Ko so odšli Carranzove čete iz mesta Sonore, so ga zasedli Yaqui Indijanci, ki so sedaj v Villovi službi. Vsak prebivalec, ki je le mogel, je pobegnil.

San Antonio, Tex., 22. oktobra. Tukaj je zbranih več višjih častnikov, ki so izjavili, da bo v Brownsville in v okrožju sto milj najkrajšem času proglašeno vojno stanje.

Špionka Cavell.

Poročilo angleškega kaplana Gahana. Nemški cesar je pomislil druge špijone. Razpoloženje v Washingtonu.

London, Anglija, 22. oktobra. — Predno so obtoženko ustrelili, je govoril žnjo se angleški kaplan Gahan, ki je sestavljal natančno poročilo o njeni smrti. Bila je do zadnjega pri zavesti, in se je zelo srčno obnašala. Par trenutkov pred smrtjo je izjavila, da je srečna, ker zamore umreti za domovino. Umrla je kot junakinja.

London, Anglija, 22. oktobra. — Vse tukajšnje časopise se zgraža, ker so usmrtili špijono Cavell. — Skoraj vsak časopis je priobčil članek s sledečim ali podobnim naslovom: "Arogantno barbarstvo", "Cesarja naj obesijo", "Nemški sistem je smrtna nevarnost za civilizacijo" itd.

London, Anglija, 22. oktobra. — Cesar Viljem je sporočil španskiemu kralju, da je pomislil baronico Bellville, in Mile. Thulier, ter vse druge Belgijanke, ki so bile le s Cavelovo vred obsojene na smrt. — Državni tajnik Lansing ni do danes dobil še nobenega oficijelnega sporočila o usmrtni špijono Cavell. Tukajšnji diplomati se ne menijo dosti za ta slučaj.

Židje v nemški armadi.

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. — Prekmorska agentura javlja, da je bilo 286 Židov v nemški armadi imenovanih za častnike; 4000 Židov je dobilo železni križ.

NEMŠKE ČETE OSEM MILJ PRED RIGO.

RUSI POROČAJO O VELIKI ZMAGI.

OBSTRELJEVANJE ŽELEZNICE OB DVINI. — V SPLOŠNEM SE NA SEVERNEM BOJIŠČU NI NIČESAR POSEBNEGA PRIPETILO. — NEMCI SO BAJE IZGUBILI PRI AAA 18000 SVOJIH VOJAKOV. — VROČE BITKE NA CELI FRONTI. — RUSI SO PREKORALI REKO SARO. — BOJI NA LEVEM BREGU REKE STYR. — ZAVZETJE SOVR. AŽNIH POSTOJANK. — 7500 JETN IKOV.

RUSKO POROČILO.

Rusi zmagujejo.

Petrograd, Rusija, 22. oktobra. Vojno ministrstvo poroča, da Rusi na celi fronti zmagujejo.

Poročilo, ki ga je izdalo rusko vojno ministrstvo, se glasi:

— Naše čete so navalile južno od Tarnopola na sovražniške postojanke in jih z naskokom zavzele. Na enak način smo zavzeli tudi višine pri Lopovšnu in zaplenili precejšnjo množino vojnega materijala. V enem samem dnevu smo vjeli 18 avstrijskih častnikov ter 7500 mož. Zaplenili smo dve havbici in več strojnih pušk.

— Pri vasi Zalaj, zapadno od Olaja smo na cesti, ki vodi proti Mitavi, odbili vse sovražnike napade.

— Južno od Boginskega Sela smo začeli prodirati proti zapadu. Nemci so parkrat navalili na nas, pa smo jih vedno pogladi v beg. Mesto Donki smo zavzeli po hudem boju.

— Jugovzhodno od Branojoviča smo prekoračili Saro in zavzeli višine, ki leže nasproti vasi Mazourki. Na levem bregu reke Styr se boji še vedno nadaljujejo. — Pri Novo Aleksanjecu je položaj neizpremenjen.

Ženeva, Švica, 22. oktobra. — Neki tukajšnji časopis je dobil iz Radoma brzojavko, da so Nemci izgubili pri Eekau ob reki Aaa 18.000 mož. Jugovzhodno od Dvine Rusi prav dobro napredujejo. V vzhodnem delu Galicije se ni ničesar posebnega pripetilo.

NEMŠKO-AVSTRIJSKA POROČILA.

Bojni plen Nemcev.

Berlin, Nemčija, 22. okt. — Uradno poročilo, ki ga je izdalo nemško vrhovno armadno vodstvo se glasi:

— Armadna skupina generala Hindenburga: — Nemške čete so odbile ruske napade zapadno od Kosziani.

— Armadna skupina bavarskega prince Leopolda: — Južno in jugovzhodno od Baranovičeva so napadli Rusi naša postojanke. — Vnela se je silno vroča bitka, v kateri je padlo 8 ruskih častnikov in 1140 mož. Ker se sovražnik ni mogel ustavljati našim premoči, se je umaknil.

— Armadna skupina generala Linsinga: — V bitkah, ki so se vršile zadnje dni, smo vjeli 19 ruskih častnikov in 3000 mož. Razen tega smo zaplenili tudi en top in osem strojnih pušk. Mi smo izgubili šest topov. Naše izgube na moštvo so le malenkostne.

Ruski poraz.

Dunaj, Avstrija, 22. oktobra. Iz avstrijskega generalnega štaba poročajo:

— Zapadno in jugovzhodno od Czartorskija so nas Rusi strahovito napadli, slednjič so se pa morali umakniti. Nekateri pravijo, da jim je zmanjkalo municije. — Mi smo vjeli 1300 ruskih vojakov in zaplenili veliko množino vojnega materijala.

Osem milj pred Rigo.

Berlin, Nemčija, 22. okt. — Iz Londona je prišlo sporočilo, ki se glasi:

— Nemci so obvestili prebivalstvo Mitave, da naj bo pripravljeno na odhod, če nemške čete ne bodo mogle zavzeti Rige. Nemci

se približujejo vasi Alai, ki je oddaljena samo 12 milj od Rige. Na nekaterih točkah so se približali mestu celo na 8 milj.

Iz Kristijanije poročajo, da je pristanišče v Arhangelu že zamrznilo. Če je to resnica, ne bodo mogli Rusi več uvažati municije in drugega vojnega materijala, s katerim jih je dosedaj večinoma preskrbovala Anglija.

Rennenkampf penzioniran.

Petrograd, Rusija, 22. oktobra. Ruski general Rennenkampf je stopil v pokoj. Rennenkampf je že v rusko-japonski vojni igral veliko ulogo kot general kavalarije. V začetku vojne je bil vdrl v Vzhodno Prusijo, pa se je moral umakniti pred nemško premočjo.

Meseca decembra je bil odstavljen iz službe, ker so mu predbacivali, da je zakrivil velike ruske poraze.

Od tega časa se je od njega zelo malo slišalo.

Pomankanje v ruski armadi.

Dunaj, Avstrija, 22. oktobra. Ruski jetniki so izpovedali, da vlada v ruski armadi veliko pomanjkanje. Nekateri oddelki so skoraj čisto brez streljiva. Vojaki ne dobijo dovolj hrane, vsled česar nimajo tudi skoraj nobeden veselja, da bi se borili. Usoda ruske armade se bo v sedanji zimi odločila. Ruske čete so tako disorganizirane, da so ruski vodilni krogi izgubili že vse upanje na zmago.

Pozor, pošiljatelj denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo bomo sprejemali kljub vojni in Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLANDIJE IN ŠKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljave ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enake spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kakor dotedaj, nego v mirovni razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje soročnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in osebno, kateri se ima izplačati.

C e n e:			
K.	Š.	K.	Š.
5.	80	120.	18.60
10.	1.60	130.	20.15
15.	2.40	140.	21.70
20.	3.20	150.	23.25
25.	3.90	160.	24.80
30.	4.75	170.	26.35
35.	5.50	180.	27.90
40.	6.30	190.	29.45
45.	7.05	200.	31.00
50.	7.75	210.	32.55
55.	8.60	220.	34.10
60.	9.40	230.	35.65</

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Places of Business of the corporation and
addresses of above officers:
25 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.
Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Kropotke za leto 4.50
pol leta 2.25
"Setlerta" 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov.
"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.
Advertisement of agreement.
Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
prihaja.
Osnovni se blagovni pošiljati po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnja
izdajstva naznani, da hitro
najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam narediti ta
naslov:
"GLAS NARODA"
25 Cortlandt St., New York City.
Telephone 4637 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL
THE NEW LANGUAGE NEWSPAPER
Narodni socijalizem.

Kabel je sporočil včeraj dva
poročila, iz Berlina in Petrogra-
da, ki sta se počela s stališčem
vodilnih socijalistov proti vojni.
Iz nemškega glavnega mesta se je
sporočilo izvelec iz nekega član-
ka, katerega je spisal Wolfgang
Heine in ki je izšel v neki socija-
listični reviji. Iz Rusije se je pa
sporočilo manifest, katerega so
podpisali različni voditelji, med
njimi: Plehanov. Dasiravno je
predmet obeh razmišljanj razli-
čen, se gre v bistvu vendar za isto
stvar.

Heine se peča z internacionalno,
ki bo prišla po vojni, ki bo goto-
vo oživljena, dasiravno jo bodo
vodili drugi možje. Heine pravi,
da je treba postaviti nove moze na
čelo, ker je najti med nemškimi
socijalisti ljudi, ki stavijo med-
narodne nad nemško nacionalne
interese. Voditelji morajo postati
možje, ki boljše pojmiyo narodni
ustroj držav.

Ruski poziv pa se peča s seda-
njostjo. To je poziv na delavce,
kmete, rokodelce, trgovske usluž-
bence, kratko na vse, ki služijo v
potu njih obrazov svoj vsakdanji
krah, ki trpe pomikanje ter so
izpostavljeni političnim nasilno-
stim; na vse, ki se bore, da pri-
dobe sebi in otrokom boljše bo-
dočnost.

Kaj ima ta poziv za predmet?
Pozivlja na mir, na združenje
vseh strank v času, v katerem je
domovina v nevarnosti. Pozabi
na vse difference ter podpira
deželo v njenem stremiljenju.
Prvi hoče internacionalno, v ka-
teri bi stali narodni interesi nad
mednarodnimi, drugi pa pozabljajo
na vsa trpljenja, katere je moral
pretrpeti ruski proletarijat. Inter-
ese proletarijata se v obeh sluča-
jih zapostavlja narodnim.

To dvojno naziranje, ki ima za
predmet isto stvar, kaže, da je in-
ternacionalna vsaj za sedaj stvar,
ki ne eksistira. Kruta sila in iz
tega izvirajoča apatija rodita sa-
dovo, kot jih je opaziti ravno se-
daj.

Neki nemški zakoniti list, ki je
izraz vse abotnosti in omejenosti,
je pisal glede volitev v New Jer-
sey sledeče: — Da se je predsed-
nik v zadnji uri zavzel za žensko
volilno pravico, je bilo za to gi-
banje najhujši udarec. Marsika-
teri nemški volilci, ki bi bil dru-
gače preveč galanten (!), da bi
volil proti ženskam, je našel tu
svojo prvo priliko, da obračuna
s služabnikom angleškega kralja
(to je predsednikom Wilsonom)
ter je volil zoper njega in ne zo-
per ženske. — Newyorški socija-
listični nemški list dostavlja, da
je bil že davno prepričan, kakšni
revelji so ti "tjajcarji". Da bi pa
bili rabili taka teleta kot jih ho-
če naslikati ta nemški list, tega
on ne vrjame.

ZA VSEBINO OGLASOV NI
ODGOVORNO NE UPRAVNI-
STVO NE UREDNIŠTVO.

Dopis.

Ashland, Wis. — Cenjeni gos-
podi uredniki! Prosim Vas, da
priobčite ta dopis iz naše farmar-
ske naselbine, ker prepričan sem,
da bode te s tem ustreli mnogo-
številnim svojim čitateljem. Iz
lastne skušnje namreč vem, da se
dopisi iz farmarskih naselbin či-
tajo z največjim zanimanjem. Ta
dopis bo čitateljem še toliko bolj
dobrodošel, ker je to, ako se ne
motim, prvi dopis iz te naselbine.
Ashland se nahaja kakih 50 milj
vzhodno od Dulutha ob zalivu
Chequamegon, ki je del jezera
Superior. To mesto ima po naj-
novejšem štetju skoro 15,000 pre-
bivalcev. Kakor pravijo, jih je
svoj čas imelo celo več, ko je še
lešna industrija blj cvetela.
Ashland je bil do pred nekaj leti
namreč središče te industrije v
severnem Wisconsinu. Od tu se je
les potom parnikov pošiljalo na
vse kraje, zlasti v Anglijo. Poleg
tega je bil Ashland središče žele-
zno-rudniške obrti za vse ono žele-
zno okrožje, ki se nahaja jugo-
vzhodno od Ashlanda, to je okrog
mest Mellen, Wis., Hurley, Wis.,
Ironwood, Mich., ter Bessemer,
Mich. Svoj čas, ko se je raznesel
glas o železni rudi v teh krajih,
so prihajali v Ashland iz vseh de-
lov Amerike spekulanti. Kdor tu
v teh časih ni imel po par sto del-
nic od železnih rudnikov, ni ve-
ljal nič. Dosti ljudi je prišlo sem
potem, ko so v svojem prejšnjem
bivališču prodali vse, kar so imeli,
ter tu založili denar v delnice
železnih rudnikov. Kakor povsod
v takih slučajih, so tudi tukaj
ljudje večinoma izgubili denar,
naložen v akcije. Vsakdo je mi-
slil, da bo obogatel, a zgodilo se
je ravno obratno, največ jih je iz-
gubilo vse; obogateli pa so preva-
rantje. Slična zgodba se ponavlja
od leta do leta po novih rudni-
ških krajih Združenih držav. Za-
to naj bodo čitatelji previdni pri
kupovanju delnic za razne "zla-
to" in druge rudnike. Nazaj k
stvari. Ko je prvi "rush" minil
v lesni industriji, je Ashland pri-
šel padati v prebivalstvu, kar je
dočela naravno. Taka je pač uso-
da vseh mest, katere je ustvarila
lesna industrija, ako jim ne pride
na pomoč kaka druga industrija,
ki daje mestom stalnost in napre-
dek. Ker ima Ashland ugodno le-
go ob jezeru in je obala zelo u-
godna za luko in konečno zaradi
dobrih železniških zvez, so se tu
pričela ustanavljati razna druga
podjetja, ki so pričela mesto zo-
pet dvigovati. Danes imamo tu
precej veliko železotopilnico, ku-
halnico oglja ter lesnega alkohola,
dve papirnici, še precej živahn-
no lesno industrijo, pivovarno,
mlin ter več manjših prijavljaj-
nih sredstev. Veliko zaslužka da-
je tudi železna ruda, ki se po žele-
znici dvaža iz zgoraj navede-
nih rudniških okrajev ter se tu
naklada na parnike, ki jo preva-
žajo v topline na jugovzhodu.
V to svrhu sta tu zgrajena dva
velika "dock-a" Northwestern in
Soo železnice. Ashland v splošnem
ni znan našim rojakom, ker v me-
stu samem ni dosti naših ljudi.
Poznan pa je precej dobro našim
"lumber-jack-om", katerih naj-
dete tu vedno večje število, zlasti
v jeseni, ko se selijo v šume, in
pa spomladi, ko prihajajo iz njih,
tako da človek ob vsaki priliki
sliši slovensko govorico. Se več
kakor Slovencev potuje tu skozi
Hrvatov, zlasti odkar je začela
velika smodnišnica, ki se nahaja
pet milj od Ashlanda, poslovati s
polno paro. Zaradi slabih delav-
skih razmer po bližnjih velikih
mestih mestih je tu sem prišlo za
delom na tisoče brezposelnih de-
lavcev raznih narodnosti. Ker se
tu izdeluje smodnik in druga raz-
streljavna sredstva za Anglijo in
njene zaveznike, je vodstvo zelo
natančno pri nastavljanju delav-
cev, ker se boji nemških fanati-
kov, ki bi utegnili povzročiti eks-
plozije. Smodnišnica sedaj zapo-
sljuje nad 2000 ljudi, od katerih
najslabše plačani delavci dobiva
\$2.85 za osem ur, kar je jako lepa
plača za takajšnje razmere. Od-
kar se je dogodila ona eksplozija
v Pennsylvaniji, je vodstvo smod-
nišnice najelo večje število čuva-
jev, ki so na straži ponoči in po-
dnevu in vsakogar, ki se približa,
natančno preiščejo in izprašajo.
Važnejši kakor v manufakturno-
industrijskem oziru je Ashland in
okolica za naše rojake v farmar-
skem oziru, kajti tu se nahaja ne-
dvomno največja slovensko-hrva-
ška farmarska naselbina v Ame-
riki. Tu lastuje do 200 Slovencev
in Hrvatov blizu 10,000 akrov
farmarske zemlje. Naseljenih je do-
sedaj nad 100 jugoslovanskih far-

marjev. Prvi so se tu naselili Hr-
vatje, to je bilo nekako pred se-
stim leti. Kmalu za njimi so se
začeli naseljevati tudi Slovenci.
Ker so bili prvi naseljenici zado-
voljni z zemljo in s podnebjem,
so kmalu dobili za seboj svoje pri-
jatelje in znance. Osebna agitaci-
ja je pripomogla več kakor druga
reklama do tako velikega šte-
vila kupecev zemlje v tem kraju.
Kakor drugi naseljeniki pripovedu-
jejo, so lastniki zemlje veliko pri-
pomogli k zadovoljstvu njihovih
kupecev s tem, da so jim pomagali
z denarjem in nasvetom potem,
ko so se naselili in jih niso prepu-
stili samim sebi, kakor se to obi-
čajno godi pri naseljenicah. Po
kakovosti je zemlja rdečkasta ilo-
vica, o kamenju in pesku skoro
ne more biti govora. Površje
zemlje le nekoliko visi, tako da
na prvi pogled izgleda zemlja
ravna, a v resnici visi dovolj, da
se voda redno in zadostno oteka.
Samoobsebi se razume, da je zem-
lja sama najboljša reklama in pri-
poročilo za ta kraj, kajti izkušnja
je pokazala, da tam tudi največja
reklama ni imela velikega uspe-
ha, kjer zemlja ni bila dobra.
kajti v splošnem so naši rojaki
dovolj razsodni, da znajo ločiti
dobro zemljo od slabe. Kakor po
večini farmarji v severnem Wis-
consinu, se tudi v tem kraju pe-
žajo v prvi vrsti v živinorejo in
mlekarstvu, kajti večletna izku-
šnja je pokazala, da ta panoga
farmarstva daje razmeroma naj-
manj truda, a nasprotno pa daje
najboljši in najsigurnejši doho-
dek. Seveda, farmarji se ne mo-
rejo pečati z mlekarstvom tam,
kjer seno ni sigurne pridelke. Go-
tovo se še čitatelji spominjajo lu-
de suše v Kansasu in sosednjih
državah pred nekaj leti, ko so mo-
rali farmarji prodati svojo živino,
ker ji niso imeli dati kaj jesti.
Kjer se suša pojavlja prepogosto,
tam ne more biti govora o uspehu
v mlekarstvu in živinoreji. Vse
kaj drugega je Wisconsin, zlasti
po onih delih, kjer ni peska. Tu
je seno sigurne pridelke, čeravno
se eden ali drugi pridelek ne ob-
nese tako dobro. V splošnem sla-
be letine celo najstarejši farmarji
v severnem Wisconsinu ne pom-
nijo. To prihaja v prvi vrsti od-
tod, ker ima Wisconsin jezero na
dveh straneh, to je na vzhodu in
na severu; ako torej farmar v
tej državi ne dobi dežja od ene
strani, ga dobi od druge, tako da
njegov trud nikoli ni povsem za-
stoj. Na podlagi povedanega je
dočela naravno, da se farmarji v
tej državi pečajo z mlekarstvom
vedno v večjem številu in obsegu.
Da pa bo čitateljem mogoče v pol-
ni meri pojmovati obsežnost in
vrednost mlekarstva v Wisconsinu,
naj omenim, da so farmarji v
tej državi dobili pretežno leto
nad 106 milijonov dolarjev samo
za mleko in mlečne produkte, ka-
kor izkazuje državna statistika.
Nasprotno pa je bilo vse zlato, iz-
kopano v Združenih državah v
preloem letu, vredno samo 92 mi-
lijonov dolarjev. Ako se torej go-
vori o mlekarstvu, se opravičeno
lahko govori o "zlatih rudnikih"
v Wisconsinu. Ko že govorim o
živinoreji, naj omenim njeno
vrednost za farmarja začetnika.
Vladna statistika izkazuje, da je
imela več kot polovica farmarjev
v severnem Wisconsinu manj kot
\$500, ko se je naselila na svojo
zemljo. Večina teh farmarjev je
danes vredna več tisoč dolarjev.
Svoj čas tudi ni bilo železnice, po-
tov in drugih potrebnih naprav.
Kar je bilo največje, je bilo to,
da ni bilo trga za pridelke.
vsaj dobrega ne. Uspehe teh far-
marjev je pripisati v prvi vrsti
živinoreji, kajti ako računamo,
dobimo, da se govedo iz ene kra-
ve pomnoži v petih letih na sedem
do devet glav. Za živino ni treba
toliko obdelane zemlje kakor za
druge pridelke, ker večinoma do-
bi živina dovolj paše tudi po ne-
očisti zemlji. Zato so farmarji,
ki so se tukaj od začetka popri-
jeli z vso vmeno živinoreje, bolj
napredovali kakor pa drugi. Iz-
kušnja uči, da količina denarja
ne odločuje pri farmarju toliko,
kakor umno gospodarstvo, resna
volja in vstranost. — Zašel sem
skoro predaleč, a zdlo se mi je
potrebno to pojasniti, ker imajo
naši rojaki o teh stvareh jako ma-
lo pojma. Tukajšnji jugoslovans-
ski naseljeniki so razdeljeni v dve
naselbini: Sanborn in Benoit; pr-
va leži ob Duluth, South Shore &
Atlantic železnici, druga pa ob
Chicago, Minneapolis & Omaha
železnici, nekoliko milj vstran od
Ashlanda. V obeh naselbinah je
že lepo število lepo razvitih farm-
arjev, v Benoitu, kjer so naseljeni
prvi kupci. Tu sta letošnje pole-
tje kupila mlatilni stroj naša far-

marja Tony Šrogl in Joe Pintar
ter sedaj mlata drugimi farmar-
skimi. To znači vsakega lep korak
napredka, obenem je pa v splošno
korist, zlasti letos, ker ima vsak
farmar precej žita, ki je letos ja-
ko lepo obradilo. Nekateri far-
marji so dobili od 60 do 80 buš-
ljev ovsu po akru. Krompir je ne-
koliko pozen v sled spomladnega
deležja, a se bo vseeno v sploš-
nem še dosti dobro obnesel. Ka-
kor kaže, bo letos krompir precej
drag; tu je njegova cena 50¢ bu-
šelja, a vse kaže, da bo še dražji.
Fšenice prodajajo tu farmarji po
dolarju bušelj. Celotno se lahko
reče, da so letos tu pridelki še do-
sti povišni vprico splošnega sla-
bega vremena, ki je letos skoro
povsod nagajalo. Od sklepu naj
omenim še eno posebnost tukaj-
šnjih farmarjev in to so volje, ka-
terih se farmarji oprijemljejo v
znatnem številu, ker skušnja ka-
že, da so volje mnogo boljše pro-
pocijajo za farmarja kakor konji.
Zlasti toliko časa, dokler farmar
nima toliko zemlje očistene, da bi
bili konji večino časa zaposleni.
Voli so zadovoljni z mnogo ene-
so pičo nego konji; poleti jih
sploh ni treba krmiti, ker se sami
pasejo; poleg tega so konji v več-
ji meri podvrženi boleznim nego
voli. Zemlja se v tem kraju pro-
daja sedaj po \$18 in \$20 akre ne-
obdelana. — Aslanski farmar.

Za dolžnost.

Povest iz ameriškega zapada.

(Nadaljevanje.)

"Sta-li mokri, a?" je dejal
ključar Flemming, videč, da sta
dekletki premočeni. "Moji stanov-
niki tankaj", pri tem je smeh-
ljaje pokazal proti zaporom, "se
ne izpostavljajo takim nevarno-
stim! Oni dobro vedo, kje so na
varnem!"
"In imate sedaj tam mnogo
boarderjev, Mister Flemming?"
vprašala je Josie, ko se je z Mil-
dred vsedla kraj mize in ko jima
je Flemming postregel s polnimi
krožniki.
"Bo že! Sedaj jih imam pet".
odvrnil je jailor. "Pet, vstevši
namreč tudi Jack Billingsa, kate-
ri je itak naš star boarder."
Flemming je brezdvomo hotel
še nekaj povedati, toda Josie ga
je v govoru prekinila.
"Jack Billings?" vprašala je
nekako razburjeno. "Oni, ki je
starega Cochrana umoril!"
"Yes, Miss, baš oni! Včeraj so
ga spoznali krivim. V ostalem pa
— saj poznamo naše odvete!"
Stari Willis je pravi lisjak. On se
povsodi spozna. On bode namreč
izposloval svojemu varovanemu
novote obravnave. Ako dobi čas,
pote mudi gotovo vse! tako mi-
slil on. Kako se bode stvar konča-
la, že danes lahko vemo! — Jail-
or je zamišljeno polil slanine z
molassesom in iznova napolnil
svoj krožnik. — "Meni se dozde-
va", je zopet nadaljeval, "da so
časni tukaj v Missouri vedno
slabeji. Ni torej čuda, ako imamo
vedno več linčanj. Billings in tu-
di ostali štirje mojih stanovnikov
— Wilson, oče in trije njegovi si-
novi — so konjski tatovi, da bolj
predržni in roparskih v celi drž-
avi ni najti. Oni zaista ne zaslu-
žijo nič drugega, nego da se jih
obesi. Kake tri ali štiri leta v res-
nici že nismo imeli opraviti z lin-
čanjem. Toda —"

"Za božjo voljo, Mike", poseg-
la mu je v besedo njegova sopro-
ga, "ne govori tako!" Gospa
Flemmingova je postavila čašo
čaja, katero je ravnokar hotela
prinesiti k istim, na mizo. "Dra-
gi, ti vendar ne boš kaj takega
želel?"
"Želel? Neumnost!" Flemming
je prišel z nožem tolči po mizi.
"Kaj se pravi želel? Jaz le tako
mislim. Oni in Cochran so bili v
dne obravnave vsi v mestu in so
prisegli, da je bilo vse ono, kar se
je godilo pri sodišču, igrača in iz-
guba časa. Iz njih vedenja je bilo
spoznati, da bi najraje stvar sami
poravnali. Vendar pa tega ne ve-
rujem. Oni so le širokostneži. V
ostalem pa oni in njihovi pristaki
našega Collinsa dobro poznajo.
Oni ne bodo ničesar pričeli, ako
vedo, da je on blizu! Da se s Kin-
chem ni šalit, to itak vsak otrok
v countyju ve. To je za časa, ko
je bil na meji in tudi kasneje v
dobi krvne osvete Burton McNei-
la dovolj dokazal!"
"Ona strašna krvna osveta!"
Na to ne smem misliti! Ne govori
o tem, Mike!" pripomnila je nje-
gova soproga, medtem ko je pri-
čela rezati "pie" v štiri enake de-
le. "Pomislite, Miss", nadaljeva-

la je dobrosrčna žena, "trideset
človeških žrtve je zahtevala ona
strašna osveta, katere je trajala
deset let med Burtonovimi in
McNeilovimi in katero je povzo-
čilo samo eden umor. Collins, se-
danji šerif, je bil takrat podšerif.
Jaz sem ga že takrat dobro po-
znala; izgledal je kakor mleko in
kri, dasiravno so bili njegovi ži-
vci slieni železu. Še vedno ga vi-
dim, kako je pred sodiščem, da
reši najmlajšega McNeila pred
Jim Burtonom, slednjemu izbil iz
rok revolver v trenutku, ko je ho-
tel ustreliti. Kropla mu je takrat
občela v nogi, toda on se za to
ni zmenil ni. Burton je bil naj-
manj za glavo večji nego Kinch
— takrat smo ga imenovali Kin-
chie — vendar se je pa moral nje-
mu udati. Kinch ga je z enim u-
darecem pobil na tla in ga vklepil.
Jim mu še danes tega ni odpustil,
dasiravno se je Kinch potem več
let mudil v Californiji —"

Pred vratmi je bilo čuti šum,
kakor da bi kako truplo padlo na
tla. Najbrže je bil kak pes, ki je
pribeljal v vežo, da se čuva pred
nevihto.

Gospa Flemmingova, kakor tu-
di obe dekletki, so se prestrašile,
dočim je Flemming vstal, pomak-
nil stol vstran in nekaj časa po-
slušal.

Zopet oni šum! Čuti je bilo, ka-
kor da bi kdo iskal vrata; tudi
pritajene glasove je bilo slišati.

Ključar je počasi odprl vrata in
veter je prinesel v sobo dež in
svez zrak. V istem času je prišel
v sobo tudi neki zamorec, kateri
je šel plaho mimo ključarja in se
je približal ognjišču. Njegova
raztrgana obleka je bila popolno-
ma premočena in na njegovem
obrazu je bilo čitati strah in gro-
zo. Bil je Gabe, slabomni zamo-
ree, kateri je služil pri bližnjem
posestniku hlevov.

"For God's sakes, Mist' Flem-
ming", je prišel Gabe, "bodite
pripravljeni! Cochran so bili
preje v mestu, oni so prisegli, da
bodo še danes ponoči odvedli Jack
Billingsa iz ječe in ga obesili, naj
jih velja kar hoče. Nocojšnjo noč,
Mist' Flemming! Sure!"

Zamorec je povesil glavo in se
naslonil ob steno.

Dekleta sta se strahoma pribli-
žali ključarjevi soprogi, katere
je tudi strahoma zrla zamorec v
lice. Samo Flemming je smehlja-
je se zmalj z ramami.

"Pojd, pojd, Gabe, nikar ne
bodi smešen! Kje pa si vse to zve-
del? Kdo ti je o tem pripovedo-
val?"

"Nihče, nihče! Sure, Mistah!"
trdil je zamorec in se pričel s
pestmi tolči po prsih.

(Pride še.)

Nemci priznavajo, da so izgubili
trgovske parnike.

Berlin, Nemčija, 21. okt. —
Admiraliteta je danes priznala,
da po angleški podmorski čolni
potopili v Istočnem morju šest
nemških trgovskih parnikov. Do-
stavlja se, da se je razven odpo-
slanja Zeppelinov odredilo še dr-
ge varnostne odredbe, da se pre-
preči nevarnost od strani angle-
ških podmorskih čolnov. V sled
zadnjih napadov pa ni bilo ustav-
ljeno nemško parobrodstvo v Iz-
točnem morju.

Mlečne znamke v Berlinu.

Berlin, Nemčija, 21. okt. —
V sled odločnega nastopa socija-
listov, ki so pojasnili bedni polo-
žaj, ki je nastal na različnih kra-
jih vsled omejevanja uporabe mle-
ka, so oblasti danes objavile, da
se bo pričelo izdajati za Berlin
mlečne znamke, na podlagi kojih
bodo dobivale matere z majhnimi
deteti večjo količino mleka.

Seveda imajo.

— Ti, kaj praviš — ali imajo v
nebesih tudi kaj pijače?
— Več, da — kako bi pa druga-
če izveličani ves dan prepevali.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

E. Z. Forest City, Pa. — Solun
(Angleži ga pišejo Saloniki) je
grško pristanišče. Po drugi balk-
anski vojni so dobili Srbi v bli-
žnji solunske luke majhen kosček
ozemlja, katerega se pa dosedaj
niso posluževali. Zavezniki niso
izkrenali svojih čet v grškem
pristanišču, pač pa na srbskem
ozemlju. Takoj, ko se je zgodilo,
Grki zaveznikov niso pustili v me-
sto. Dohod v Solun je stržilo ka-
kih 30,000 grških vojakov. — Iz
Brd pri Gorici so pobegnili sko-
raj vsi prebivalci na Kranjsko,
oziroma Štajersko. Gorica ima se-
daj komaj 3000 prebivalcev. Po-
zdrav!

BOL V HRBTU

in v straneh se hitro
prežene z rabo

**Severa's
Gothard Oil**

(Severova Gothardska Olja). Priporoča
se kot krajevno zdravilo zoper

revmatizem, nevralgijo, izvinjenja,
otoklajne, otekline, otekle žleze,
okorelost v sklepih, krčeh,
bolečine in poskodbe.

Je mazilo preiskušeno vrednosti.

Cena 25 in 50 centov.

Severova Pripravki so naprodaj v vseh lekarnah. Zahtevajte samo Severove. Zar-
nite nadomestitvo. Ako vas ne more lekarnar najti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

"KRACKERJEV" BRINJEVEC

je najstarejše in od
zdravnikov priznано
kot najboljšo sredstvo
proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 8 stekleno \$ 8.50
12 stekleno 13.00

V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domaci TROPINEVEC IN SLIVOV-
KA kuhana v naši lastni destilaciji.

Naše cene so sledeče:
Tropinevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slivoviz per gal. \$2.75 — \$3.00
Tropinevec zaboj \$ 6.00
Slivoviz zaboj \$12.00
"88" Rye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c.
Catawba in Delaware per gal. 75c. — 80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za
25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj.
Naročilo naj se priloži denar ali Money Order
in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET

WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke
patentirana zdravila.

PRODAJA vočne listke vseh prekomor-
skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo
in pošteno.

OPRAVLJA vse v notarski posei spada-
joča dela.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za
geslo, da kadar treba naročiti

**DOBRE IN
POCENI**

društvene tiskovine, se vselej obrnejo
na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in
privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj
moderno opremljena izmed vseh slovenskih
tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake
tiskovine nam, predno se obrnete kam dru-
gam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše
tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA
TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Glas iz dežele svobode.

Napisal dr. Bogomil Vošnjak, član Jugoslovanskega odbora.

(Konec.)

4. POLOŽAJ SLOVENCEV V EVROPI.

Trditni smemo, da ni evropskega naroda, ki bi imel tako izpostavljen, opasen, geografski položaj v Evropi, ko so Slovenci. Ko so naši pradedje zasedli to našo domovino, je segala ta od Donave na severu in vzhodu do Adrije. Osrednje avstrijske pokrajine so bile slovenske. Tudi ko so se že nemški kolonisti polastili severnega in zapadnega dela slovenskih dežel, ni bilo mogoče brž iztrebiti v onih krajih slovenskega jezika. Na dunajskem dvoru se je govorilo še koncem srednjega veka slovensko.

Silno sredstvo germanizacije naših krajev je bila katoliška cerkev. Bila je zvezana z nemškimi vladarji, ki so se morali v naših deželah trdo boriti z upornimi slobodoljubnimi slovenskimi knezi. Iz Bavarske so prihajali po zmagi Frankov nad Slovenci trume nemških kolonistov, ki so ponemčili zemljo nad Dravo in Muro.

Iz iztoka so prihajali Madžari preko Donave. Ob Blatnem jezeru so imeli slovenski knezi svojo staro stolico in barbarski madžarski osvobjevalci so se učili od Slovencev, kako da si naj uredijo državo, kako je treba napredovati v poljedelstvu in v vseh umetnostih. Slovenci so bili učitelji Madžarov.

Ako izvenemopolabske Slovence, ni slovenskega plemena, ki bi bilo izgubilo toliko zemlje in prid svojim narodnim sovražnikom kot Slovenci. Slovenci so izgubili od časa svoje naselitve v srednjem veku gotovo polovico svojega starega ozemlja. Kaj nam je ostalo od nekdanje stare Slovenije, ki je mejila na Češko? Ozki pas med Adrijo in Dravo.

Slovenci se nismo nikdar zavedali da je naša dežela skoraj v sruču Evrope. Pot v Italijo pelje skozi Slovenijo, tu so vrata v Italijo na strah odprta. V davni davini je bila ta dežela torišče borbe narodov. Plemena, ki so silila s severa na jug, so si morala ob Nanosu in Soči priboriti zmago z orožjem v roki, da so mogla naprej v italijansko ravnino.

Niso samo današnji Nemci silili proti jugu, to so že storili njih pradedje. Nemški "drang" ni od véera. Pa v prejšnjih časih ta "drang" ni bil tako opasen, ker je bila Nemčija slaba, prava karikaturna država, in je puščala narode živeti kolikor toliko v narodnem miru.

Že doslej je bil strašen pritisk Nemcev, Madžarov in Italijanov na slovensko zemljo. Neznansko težaven je bil položaj Slovencev. Nemško gibanje je imelo proti nam kar dve državi na razpolago: Nemčijo in Avstrijo. Dve drugi narodni državi, Ogrska in Italija, sta v našem zaledju prežali na slovenski plan.

Sedaj bi pa utegnili kak samoslovenec trdit: Ohranili smo se protim tolikim sovražnikom, ohranili se bomo tudi v bodoče. Ni večje zmoget kot ta. Naša eksistenca ni bila prava, to je bilo nekaj lažnjivega. Izgledali smo silnej, nego smo bili zares. Nemčija je bila prebrisana. Zavila je svojo železno pest v avstrijsko rokavico, tako da se ponižni, potrpežljivi Slovenci niso zdramili iz svojega poluspance, kadar se jih je dotikala vrolkavična pest. Pa v Berlinu so gotovo z zaničljivim smehljajem motrili slovenske liberalno-klerikalne borbe. Slovenci so bili že na smrt obsojeni, samo vsenemski rabelj jim je odmeril kratko urico, predno bi jih peljal pred vislice. To je bil pravi položaj Slovencev.

Ni dvomu, da niso imeli Slovenci izmed slovenskih narodov posebno sijajnega častopisa. Ono je bilo lokalno in strankarsko v najslabšem pomenu besede. Narod, čigar domovina leži takorekoč na pragu tolikih sovražnih držav, bi se moral živo zanimati za vsa velika narodna vprašanja. Pa Slovenci so bili zadovoljni, ko so čitali v svojih "Novicah", "da se na Turškem nekaj kuha." Narod ima one politike, katere sam zasluhuje. Na Slovenskem menda ni bilo niti enega moža, ki bi bil vestno in z umevanjem zasledoval vprašanje zunanje politike. In neki Francez je nekoč izrekel istino, da edina prava politika je zunanja politika.

Ne sedaj imamo govoriti o največjem grehu. Nikdo izmed mnogostevnih slovenskih politikov po poklicu si ni vzel truda, da bi informiral evropsko javnost o Slovencih. Ako bi bil to storil in kazal na zemljevidu važnost centralnega položaja slovenskih dežel, našel bi povsodi v Evropi odprta vrata. Seve je bilo mnogo važnejše se pripraviti za oslovsko senco liberalizma in klerikalizma.

Ko je nastopila velika zgodovinska doba, ko se je šlo za to, da Italija vrže za Trst in Istro nekoliko milijonov bajonetov, ni nikdo v Evropi prav vedel kje in kdo so Slovenci. In samo novi naši jugoslovanski smeri se imamo zahvaliti, da je naše vprašanje kot jugoslovansko vprašanje zadobilo pomen in važnost. Pa to je bilo vse prepozno. Smotena akcija bi se morala začeti že pred leti. Srečni bomo, ako z največjim naporom in najvstrajnejšim delom še nekaj rešimo. Odgovornost pa pade na one, ki so zamudili glasno klicati živ v Evropo: — Mi smo tu in mi hočemo živeti svojo narodno življenje.

Prepozno je zvoniti po toči. Gledati moramo v obraz neizprosnim dejstvom. Napram Nemčiji je naš položaj jasen. Naše mesto je edino na strani sovražnikov Nemčije. Nemčija nas hoče uničiti, iz tega sledi za vsakega poštenega Slovenca to, kar ima storiti. Ako se je Avstrija hlapčevsko predala Nemčiji, tako da ni danes več samostojne avstrijske politike, ne od nemške oddeljene avstro-ogrške armade, sledi iz tega za Slovence povsem jasen zaključek. Avstrija kot vazalska država Nemčije mora to storiti, kar gospodje v Berlinu hočejo. —

Ne pozabimo nikdar proroških besed Palackega. Veliki češki in avstrijski državnik je sicer rekel: — Ako bi Avstrije ne bilo, treba ji jo bilo storiti. — Pa Palacky je tudi rekel, da svojim narodom nepravica Avstrija nima pravice do obstanka. Ponosno so Palackega besede: — Bili smo pred Avstrijo in živeli bomo tudi po njenem razpadu. — Palacky je jasno videl, da pomenja avstro-ogrška pogodba l. 1867, ki je dala hegemonijo Nemcem in Madžarom, smrt Avstrije. Svaril je odločne kroge, pa bili so gluhi za svarila velikega Čeha, ki ni bil prav nikak iredentist. Bili so gluhi in slepi in za svojo slepoto se naj pokorijo.

Mnogo lažje od Slovencev imajo Čehi, ki imajo proste roke, ako je Nemčija premagana. Jugoslovani so v drugem položaju. Onstran Adrije je močna država, ki je od nekdanj prežala na našo Primorje. Danes stojijo italijanske čete na Slovenskem ozemlju. Italija je izgnala svojo roko ne po slovenski, ampak po jugoslovanski zemlji. Polastiti se hoče skoraj cele stare zgodovine Dalmacije in skoro vseh otokov.

Mi smo torej Slovenci sami, ki stojimo proti Italiji. Slovenski problem našega Primorja je postal jugoslovanski. Slovenci, Hrva ti in Srbi morajo hraniti svojo kocko proti Italiji.

Srbija ni in ne bode nikdar izdala jugoslovanskih interesov v Primorju. Ako so druge velesile kramarile z Italijo, so to storile za hrbtom Srbije. Srbija ne ve nič, ona se ni vezala na nobeno stran. Njen ščit je čist, nobene pege ni na njem. Ako bi prišlo do nove srbske ofenzive, ni dvoma, da bo Srbija z orožjem hranila jugoslovanske interese o Adriji tudi proti Italiji.

Kaj pa je storila Avstro-Ogrska? Ali se ni pogajala z Italijo? Ali ni hotela prodati primorskih krajev Slovencev in Hrvatov Italiji? Ali ni Avstro-Ogrska ponudila Italiji Gorico, ali ni obljubila, da bo dala primorskim Italijanom privilegirano narodno stališče in satrala Slovence? Avstrija je hotela prodati bodočnost Slovencev

v Primorju za italijansko nevtralityto. To čitamo črno na belo v avstrijsko-italijanskih pogajanjih.

Slovenci ne smemo kloniti duhom. Nikdo, ki dobro pozna primorsko vprašanje in odnose med velikimi silami, ne dvomi, da bo Trst ena najkočljivejših točk na mirovnem kongresu. V Franciji in Angliji se oglašujejo ugledni glasovi, da Trst ne sme postati italijanski. Slavni zgbodinar, ki je zapisal godovino Češke, Francez Denis, profesor na Sorboni, je izdal knjigo "La grande Serbie." V tej knjigi je tudi poglavje o Trstu. In tam pravi, da Trst pod nikakim pogojem ne sme postati italijanski. Italijanski Trst bi bila največja nesreča za Evropo in Italijo. Evropski mir bo v nevarnosti, ako dobi Italija Trst. V interesu Evrope je, da Trst ne bo italijanski.

Evropsko javno menje se bo gotovo zavzelo za to, da bo naš primorski narod vprašan, ali hoče pod Italijo. Plebescit, to je ono orožje, katero imamo proti Italiji. Ljudsko glasovanje pod kontrolo uradnikov kakne nevtralne države, n. pr. Švice, bo ubilo laž, da je Primorje italijanska narodna posest. Ako se bodo Italijani protivilili plebescitu v deželah katerih se hočejo polastiti, osmesili se bodo pred celim svetom.

Glavno načelo angleške politike je bilo od nekdanj, da mora vladati na evropskem kontinentu ravnotežje sil. To je, nobena država ne sme imeti premoči v Evropi. Ako ima ta ali ona država hegemonijo na kontinentu, je Anglija ogrožena. Nemčija, podprta od Avstrije je razbila evropsko ravnotežje. Pogazeča na roparski način nevtralityto Belgije, je sama silila Anglijo k vojski. — Anglija ne more nikdar dopuščati, da bi se Nemčija, posedujoča belgijsko obrežje, raztezala do severnega morja in do kanala, ki loči Anglijo od kontinenta. Nemčija, napadujoča Belgijo, je izzvala Anglijo na neizprosen dvoboj. In Anglija z ono ustrajno trmo, ki je last vseh resnično velikih narodov, bo tudi Nemčijo premagala.

Ta žalostni privesek Nemčije, ki se imenuje Avstrija, je svojo slabotno politiko nič manj izval Anglijo kot Nemčija. Nemčija, slabotno politiko nič manj izval Anglijo kot Nemčija. Nemčija, zasušeno angleškemu načelu ravnesja sil. Avstro-Ogrska na milost in nemilost v rokah Nemčije, je sama podpisala svojo smrtno obsodbo. Britanski imperij mora skušati, da razbije Avstrijo, ker ne more trpeti, da je nesposobna v urah katastrofe hoditi svojo od Nemčije samostojno pot.

Tako je Anglija prisiljena v interesu ravnesja sil v Evropi pomagati pri ustvaritvi krepke jugoslovanske države. To je v njenem bitnem žilenskem interesu. Ne pozabimo, da je Anglija v imenu tega načela tekom devetnajstega stoletja pospeševala svobodni razvoj dveh neodvisnih in demokratičnih držav: Švice in Belgije. Jugoslavija bi bila torej tretja na vrsti.

Jugoslavija ima pa za Anglijo še drug živ gospodarski pomen. Preko Slovenije, Hrvaške in Srbije bi naj tekla ona železniška proga, ki bi bila najkrajša zveza po kopnem med Anglijo in Indijo. Naše dežele bi bile torej čista svetovnega prometa v Carigrad, Mesopotanijo in Indijo. Široke perspektive se odpirajo Slovincem. Anglija je pa prisiljena, priti v konflikt z Italijo. Italija gospodarica Adrije in vsled tega balkanska velesila bi bila nič manj opasnost evropskega ravnotežja. Tako bo primorana Anglija zagovarjati jugoslovansko stališče proti Italiji.

Oni, ki obupajo, je že izgubil svojo partijo. Dogodilo se lahko še take izpremembe, ki bodo iztrežile vroče labonske glave. Značilno pa je, da se Italijani ogrevajo za od Jugoslovancov neodvisno Slovenijo, ki bi naj bila pod protektoratom Italije. Instiktivno so Italijani pogodili, kako lepa igračka bi bila kakamala slovenska dinastija ali še celo slovenska republika. Kot Jugoslovani smo Nemčiji in Italiji opasni, kot Samoslovenci pa kopljemo svoj lastni grob.

Naša zemlja je izpostavljena sovražniku od davnih časov. — Priroda nam kaže pot proti jugu. Odsekani od jugoslovanstva bomo podobni drevesu, ki nima korenin, vsak veter ga more iskoriniti. Samo, ako bo slovensko drevo poglano krepke korenine v jugoslovanski zemlji, bo rastle in cvetelo.

Narod enega milijona duš bi se moral upirati strašnemu navalu s severa. Sedemdeset milijonov visoko organiziranih ljudi bo z vso silo težilo na jug proti Trstu, tudi ako bo Nemčija premagana. Trst bo v eno važen problem nemške politike. Treba bo vedno gigantskega dela in truda, da se Nemčija ne polasti pota v Trst. En milijon ljudi se temu pritisku ne more protiviti. Na jugu pa bo Italija prežala, da izkorišča vsako slabost, vsako pogreško slovenske politike. Položaj, ki bi bil brezupen.

Samo slovenska politika, ki bi ne hotela biti jugoslovanska, pomenja narodni samomor.

S koroške fronte.

Topničar Anton Slavec iz Bača pri Knežaku na Notranjem pise:

Ze par mesecev traja silni artilerijski boj ob koroško-italijanski meji. Gromenje topov je toliko, da se vsi hrbi tresejo. Italijani pošiljajo svoje granate nam, mi pa naše njim; razloček je le ta, da naše granate in šrapneli nikoli ne padajo zastoj. Naši težki topovi

Italijanom vse opustošijo. Italijani imajo tudi 30 in 32 cm topove, iz katerih streljajo kakor nemuni. Menda so jezni, da ima Avstrija tako visoke gore, pa jih nam hočejo razrušiti. Pa tako, kakor do zdaj, lahko še leta in leta streljajo, pa nam ne bodo prišli do živega. Mi nimamo najmanjšega strahu pred njimi. Včasih tako streljajo, da si mislim, da hočejo hribe in doline izravnati; no, pa edina škoda, ki nam jo naredi, je ta, da njihove granate rujejo iz tal in mečejo v zrak po 2 do 3 m debele smreke. To so zanimivi prizori. Naše postojanke pa tako varno in mirno stoji, da je veselje. Italijan jih ne more nikdar odkriti. Kosci razletelih granat sicer mnogokrat tudi k nam pribrenče, a skode nam ne napravijo nobene. Tako streljajo Italijani brez najmanjšega uspeha. Večina njihovih granat tudi ne eksplodira; po grabah sem videl ležati ogromne italijanske granate; težke po 400—500 kg, ki niso razpočile, in sicer po 10 do 15 skupaj. Te bodo še v korist naši državi, ko jih bomo po vojni pobrali.

Pred kratkim smo imeli velikanski boj; strahovito so grmeli topovi cel dan in celo noč. Zjutraj je vse utihnilo. Dan je bil lep in solnce je pripekalo; počivali smo krog to-

pov in obračali hrbe proti solncu. Pogovarjali smo se, kako in kaj bo s to vojsko, ali bo še kdaj mir ali nikdar več. Krog 11. ure dopoldne nam pa pribrenči preko glav svinčena mušica. Skočili smo na noge. Brž sem splezal na 30 metrov visoko smreko, ki stoji 2 metra proč od našega topa. Ostro sem ozrl naokrog; na levem krilu za gričkom sem zapazil dve stotnji alpincev. "Gospod nadporočnik, prosim pokorno!" zavpijem navzdol. Nadporočnik pride iz svoje podzemelske jame in brž mu naznamim, da se tukaj in tukaj nahajata dve stotnji italijanskih alpincev, vsaka stotinja razdeljena v štiri oddelke. "Slavec, hitro dol!" mi veli nadporočnik. Komaj sem na tleh, spleza nadporočnik na smreko in z daljnogledom opazuje. "K topu!" se je glasilo njegovo povelje. Skočimo vsak na svoje mesto in nabasemo top s šrapnelom. "Ogenj!" Z največjim veseljem sem zažgal top in šrapnel je pozdravil sovražno pehoto, ki se je hitro poskrila za kamenjem in grmovjem. Prvi strel je bil 35 m prekratek. Sedaj smo top naravnali za toliko daljši strel in nadporočnik je poveljeval "Brzi ogenj!" Kakor da bi trenil, smo delali in oddali sedem šrapnelov. Alpinci so ležali po tleh. Uro nato pride italijanski narednik z belo zastavo in prosí, da bi jim pustili spraviti mrtve in ranjene. Poveljnik je dovolil. Nato smo opazovali, kako so Italijani vlačili svoje mrtve v grapo, ker na rebri je sama skala in ni mogoče napraviti grobov. Vsak sanitetej je svojega mrliča vlekla za nogo. Tako smo našli 50 mrtvih Italijanov. Še več pa je bilo ranjenih.

Za vsebino oglosov ni odgovor-
no ne prednikarje ne upravništvo.

Odbiti napadi.

Avstrijsko poročilo.

Na primorski fronti je poizkušal sovražnik ponóti in ob jutranji zori na večih krajih napadati, bil je pa povsod odbit. Tako vzhodno od Polazze in pri Sv. Martinu na doberdobski visoki planoti, dalje na naših pozicijah na višinah severno od tolminskega območja. Na Tirolskem pri Boveu traja boj dalje. Ta Tirolskem gre do Italijani severno od doline Luga-
gana bližje k našim pozicijam.

Uradno se poroča: Osamljeni napadi Italijanov na bojni črti ob Soči so se v obsegu in v ljutosti povečali, a kakor navadno, uspehi niso nikjer. V Dobrobdobskem odseku je bil pozno v noč odbit z močnim artilerijskim ognjem pripravljen napad na Griže Brdo. — Dopoldne sta naskočila 2 polka mobilne milice štirikrat goro sv. Mihaela, na posameznih mestih vdr-
la v naše järke, a bila po nekaj iz-
gubah zopet vržena iz njih. Na goriško območje je ovoril sovražnik pred nekaj časom napad s podzemskimi rovi. Naši topovi in metali min so pa vse rove uničili, ki so bili pripravljeni blizu naše črte. Tolminko območje se je nahajalo cel dan pod ljutim ognjem topov. Sledil je napad, ki sta ga izvedla 2 polka in 2 alpinska bataljona. Naše čete so ga v ročnem metaju odbile. Ravnotako brezuspešni so ostali posamezni sunki nasproti mostu zahodno od Tolmina in proti prostoru severno od tega prehoda, kakor tudi štirje sunki na bojno črto Mrzli Vrh-Sljeme. Ustavil se je tudi z izdatnimi silami poizkušeni napad na prostor pri Boveu. Tu kakor povsod so ostale naše postojanke trdne v rokah njih branilcev. Na koroški bojni črti je precej mirno. Na tirolskem obsejnim ozemljem traja dalje boji z rastočo močjo.

Italijansko uradno poročilo.

V Val Sugana so naše čete potisnile svoje postojanke naprej od črte Monte Civaron—Masobach do postojanke Monte Armen-
tera—Monte Salubo. Sovražniku se ni posrečilo ustaviti našega prodiranja in nam je moral prepustiti nekaj ujetnikov. V dolini Jezernice (Seebachtal) je naša artilerija streljala na sovražno taborišče v neki stranski dolini. Sovražnik je v neredu zbežal, pričemer ga je naš šrapnelski ogenj učinkovito zasledoval.

V zgornji dolini Soče so oddeli naših alpinov vzeli nekaj zelo močnih zakopov na južnih, strmih pobočjih Velikega Vrha. Ujeti smo okoli 30 mož, med njimi enega častnika, dve strojni puški, puške in mnogo streljiva.

Na Kraški planoti je spravil sovražnik številne baterije nanovo v postojanke in je na celi fronti začel s krepkim ognjem; vendar smo brez prekinjenja nadaljevali svoje približevalno delo. Potem smo na levem krilu naše črte vzeli nekaj jarkov, 60 pušk, žaromet in razno gradivo.

Izmisljotine laških poročil.

Laško uradno poročilo trdi, da so avstrijsko-ogrške čete v dolini Jezernice (Seebachtal) bile presenečene s šrapneli in da so zbežale v neredu. Obvestilo je v celoti izmišljeno. Italijansko uradno poročilo poroča o napadu avstro-ogrskih čet na nek gozd ob cesti Zdravščina—Sv. Martin, ob katerem naj bi se bil razvil močni me-
tež in da so avstro-ogrške čete bežale. Poročilo je svoji celoti izmišljeno. Res je, da so bili laški oddelki od tej česti po ognju avstro-ogrške artilerije prisiljeni, da so z begom izpraznili svoja kri-
tja. Zjutraj so Lah podvzeli ob tej česti štiri napade, z močnejšimi silami. Zjutraj ob 7. so sicer vdrle sovražne sile v naše postojanke, a bile so brez izjeme s težkimi izgubami vržene iz njih. Naše postojanke se nahajajo povsod irdno v naših rokah. Nad 200 laških mrličev leži pred našimi o-
virami.

Boji v visokem gorovju.

Pomanjkanje gorke obleke je v italijanski armadi že zdaj tako obutno, da so vsi listi polni pozivov ter njunih, naravnost obupnih zahtev, naj bi se izdelovali in dobavljali volneni predmeti. Vse-
kakor se je pokazalo, da je bila Italija v tem oziru zelo slabo pripravljena. Naravnost neodpustljiva je, da se italijanski generalni štab ni bolj brigal za razmere v krajih, kjer se je moral že dolgo pripravljati vojni ples odigrati. V "Secolu" piše aktiven častnik z alpske fronte: Mraz je naš sovražnik, ki nam zastruplja živ-
ljenje, nas zalezuje in, ko nas do-

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 290, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1904 North Chicago St., Joliet, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., E. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

bi, odrevenimo. Od vseh v ospredje pomaknjenih postaj z meje in onstran meje, nam prihajajo neprenehoma prošnje za volnene reči: volne, volne, volne! Volnenih oglavnice (snežnih čepice), zapeljnikov (žilogrejk), trebušnih pasov, odej nam pošljite! Zdaj je vsepovsod že sneg. Saj je lep na noči ljubi sneg, toda tu ga imamo noč in dan v obrazu, v obleki, med zabmi. Premakna nas, skozi obleko in perilo prodira pod kožo in grize ob kosteh. Dopovejte našim ženam, naj delajo, neutrudljivo delajo, kajti naš sovražnik je mraz, ne krogle iz pušk.

NAZNANILLO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo de obiskal naš asstoppnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in iz dajati pravoveljavna potrdila. Re-
jakom ga toplo priporočamo.
Upravništvo "Glas Naroda".

NAŠI KASTOPNIKI,

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Citraz.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin Denver, Colo.: Frank Skrabec. Louisville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojts, Frank Janesch in John Germ. Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Safflich. Clinton, Ind.: Lambert Roiskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman Woodward, Ill. in okolica: Lukas Podbregar.
Anurora, Ill.: Jernej B. Verblš. Oglesby, Ill.: Math. Hribernik. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Depue, Ill.: Dan. Badovinae. La Salle, Ill.: Mat. Komp. Jelic, Ill.: Frank Laurich, John Z. Jelic, Ill. in okolica: Frank Bambich. Mineral, Kans.: John Stale. Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ozrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černs in Rudolf Pošek. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerna. Melbury, Kans. in okolica: Martin Kos. Cantonet, Mich. in okolica: Pavl Shalts in M. F. Kobc.

Marquette, Mich. in okolica: S. Koteln.
St. Range, Mich. in okolica: M. J. Likovid.
Aurora, Minn.: Josip Fugisa. Chisholm, Minn.: E. Zgone, Jakob Petrich in Frank Zagar. Anstuth, Minn.: Joseph Sharabon. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouke. M. L. Kapsch, Joz. J. Peshel in Louis M. Perushek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotse. Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesal. Hibbing, Minn.: Ivan Pouše. Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamch.
Neahwauk, Minn.: Geo. Mauria. Virginia, Minn.: Frank Hrovatich. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Aldridge, Mont.: Gregor Zobec. Great Falls, Mont.: Math. Urian, 5469 N. 5th Ave.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek. Roundup, Mont.: Tomaz Paulin. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Cleveland, Ohio: Frank Sakcer, J. Marndich, Chas. Karlinger in Jakob Boudnik.
Barberton, O. in okolica: Alois Baland.
Bridgeport, O.: Frank Hočevan. Collinwood, O.: Math. Slapnik. Lorain, Ohio in okolica: John Kum-
as 1736 E. 23. St. Youngton, O.: Ant. Kikelj. Oregon City, Oreg.: M. Justin. Allegheny, Pa. in okolica: M. Kizach.
Kassomer, Pa.: Louis Hribar. Braddock, Pa.: Ivan Germ. Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieteršek. Burdine, Pa. in okolica: John Ker-
čičnik. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk. Claridge, Pa.: Anton Jerina. Canonsburg, Pa.: John Koklich. Broughton, Pa. in okolica: A. Dem-
sar.
Derragh, Pa.: Dragutin Slavič. Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor. Export, Pa. in okolica: John Prostor. Forest City, Pa.: Karl Zalar in Sv. Leben.
Farell, Pa.: Antoa Valentinič. Greensburg Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Frank Dem-
sar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Marianna, Pa.: E. Gottlicher. Meadow Lands, Pa.: Georg Schnita. Monessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa. in okolica: Frank Zek.
Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvarnik. Ignas Magister, Z. Jakš in U. B. Ja-
sobich.
Steelton, Pa.: Anton Hron. Unity Sta., Pa.: Joseph Szerly. West Newion, Pa. in okolica: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Frank Semš in Joseph Peternel.
Yael, Utah: Anton Palkič. Winterquarters, Utah: Louis Bla-
dach. Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta. Ravensdale, Wash.: Jakob Roma-
lek. Davis, W. Va. in okolica: John Sre-
dich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kotljan in A. Korenchan. Grafton, Wis.: John Stampel. Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdtr. Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh. Sheboygan, Wis.: Frank Sepich in Herontin Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skuš in Louis Lončarič. Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marčina. Kemmerer, Wyo.: Josip Motič.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braedock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne

pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-

tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo-

odpiralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Poroka.

V mali sobici drugega nadstropja neke lesene stavbe v Petrogradu je sedel pri oknu, ki je gledalo na dvorišče, študent medicince, Gromov.

Študent Gromov je bil visoke rasti, širokih pleč in močan. A njegova ogorela lica so bila blede in upala; goste, namršene obrvi in vsa njegova zunanost in izraz obličja so razodevali nezadovoljnost. Gosti, nepočesani lasje so se vsipali po čelu in zasenečevali obraz ter mu dajali še bolj mrk in otožen izraz.

Zahajajoče sonce se je upiralo s svojimi rdečkastimi žarki v nasprotno steno ter se odsvitalo zopet pri oknu, kjer je stala snežnobela mrtvaška glava in poleg nje dve mrtvaški beli kosti. Na drugi strani okna pa je ležala neka odprta medicinska knjiga, ki se je zdela v zahajajočem soncu vsa rdečkasta.

Otožni Gromov je držal eno kost v roki, pogledal od časa do časa v pred njim odprto knjigo, vtikal šivanko v fine kostne luknjice ter šepetaje izgovarjal razne latinske izraze in imena.

Na stopnjicah so se začeli hitri koraki, zvonce se je oglašil in v sobo je stopil njegov tovariš in sostanovalec Posnežen.

Vitek in gibčen, z lepo, plavalaslo glavo in jasnimi očmi, ki so vedno smehljale švigale okrog, z odkritim, prijaznim obličjem, je tvoril Posnežen popolno nasprotje Gromova, še posebno v tem trenutku, ko se je ves svez in mladosten povrnil od zunaj.

"He, sliši, kako vendar moreš čepeti pri teh kosteh, ko pa je tako krasna pomlad zunaj! Vse je samo sonce. Na cestah polno ljudi. Povsod gubeča, šum, kramljanje. Vse hiti tja in sem..." je vsklikal Posnežen, vrgel svojo cepico na posteljo ter se dobrovoljno sprejel po sobi.

"Gotovo vsak nosi kaj za jesti!" je odvrnil Gromov s svojim mrkim glasom.

"Po vsej verjetnosti! Gotovo! To prinese današnji dan, velikončna sobota."

"Da bi tudi ti bil deležen kaj podobnega! To je moja želja za tebe."

Posnežen je zmignil z rameni. "Vedno pa govoriš eno in isto!" "O čem drugem naj bi pa govoril! Predvčerajšnjim sva imela kuhano klobaso s čebulo, včeraj čaj s suhorjem, danes je pa še ne gotovo, če bova kaj dobila ali ne. Ti pa si gotovo že kaj jedel, ker si tako pesniški, e! Do siteda se najesti, to napravi človeka pesniškega. To je pribito po najnovejših raziskavanjih..."

"Vrag vzemi, neprestano govoriš o jedi, dočim se jaz trudim, da da ne bi na to mislil! Da, ne bi bilo slabo, če bi mela kaj, četudi

stavljaj si: poleg njega je stala kočija in nek sluga je znašel vsakršne stvari iz mesnice ter jih polagal v kočijo, namreč: kračo, kakih trideset funtov, malega prašička, prekajeno gos..."

"Dovolj, dovolj! Prosim te, nehaj!"

"A-ha, zdaj razumeš, čemu me je prijel volja, da bi ga ubil. On je na ljubčniv način povprašal po mojem zdravju, o napredku mojih študij, če imam mnogo privatnih ur..." No, saj veš, vsak ima svoj ponas, in iz ponosa sem se delal najprejčnejšega med ljudmi."

"Moje zdravje?" sem rekel. "Je krasno; moje študije izvrstno napredujejo. In privatnih ur imam v izobilju. Mnogih inštrukcij se kar ne morem ubraniti. Ljudje se kar trgajo za mene." "No, to je pa krasno", je odvrnil, "zelo sem tega vesel. In moj sin" je rekel.

"Tudi dobro napreduje v latinščini. Ha, ha, ha! To me pa zelo, zelo veseli! In če niste že kam drugam povabljeni, vas prosim za prijaznost, priti k nam na večerjo. Moja žena, hčerka in sin, mi vsi bomo zelo veseli." Zahvalil sem se. Stisnil mi je roko ter se odpravil s kračo, prašičkom, prekajeno gosjo..."

"No, tega ti pač ni bilo treba še enkrat našteti!"

"Tako sem torej povabljen." "In boš šel?"

"Gotovo. Čemu pa ne?"

"Ter se boš udeležil mastne večerje? Boš jedel prašička in se maštil s podobnim stvarmi in meni prepustil mrtvaško črepijo in kosti?"

"Dragi prijatelj! Eh, kakšen nemarnost sem res! Na to se nisil nisil! Samo se razume, da ne bom šel. Kakšno pravico imam tja hoditi? Ali naj uživam življenje, dočim ti trpiš tu? Ne, ne, če ž morava stradati, bova rajše skupaj."

"No, to bi bila zopet nemarnost. Od te žrtve ne bi imel nobened koristi. Če je za enega hudo stradati, za dva še enkrat slabše. Prosim te, kar mirno pojdi tja."

"Ne, rajši ne bom šel... Si er pa... hm... neko misel imam! Da, res, to je izvrsten načrt, naravnost ženjalna misel... Ha, ha, ha! Res ženjalno!"

"Gotovo se ti je od lakote že začelo mešati?"

"Nikakor! Ne, tja, bom šel ter se udeležil večerje, a... pri tem bom pridobil nekaj tudi za tebe. No, kako se ti zdi ta načrt?"

"Torej res! Blaznost, prava blaznost!" je rekel Gromov ter pazljivo opazoval tovariša. "Ali pa se mar misliš obrniti na tajneje svetnika z najpompnejšo prošnjo: 'Dajte mi kos kruha za nekega ubogega tovariša!' Ha-ha-ha! To bi se pa mojemu ponosu ne prilagalo!"

"Čemu naj bi delal tako? Prav preprosto bom... Bom, že kako, neopaženo..."

"Nekaj izmaknil? Kos krače? Vsi svetniki! In to naj bo študent medicince!"

"Slišaj, Gromov! Prvič sem radi neporavnave zapadnih pristojbin odlovljen, torej nič več študent. In drugič, če gre za lakoto, se ne sme biti preveč tankočuten. Bančno blagajno oropati, ali ko mu krasti, tega ne bom storil, če lakote poginem. Pač pa bom za stradajočega tovariša vzela kos mesa s mize, ki je bogato obložena. Za to bom uporabil vso svojo prebrisanost ter se sem sebi dozdeval pošten človek."

"Gromov je postal izvanredno vesel. Smejal se je in rekel, da se še nikdar ni tako zelo zabaval nad Posneženim in ker je bil dobrodušni prepričan, da se njegov tovariš le šali, ni več govoril o tem."

Ob deseti uri zvečer je vzel Posnežen kapo ter odšel, ker ni mogel več mirno sedeti. Rad se je rinil med ljudstvo, posebno na velikončno večer, ko so prihitali ljudje iz vseh lukenj in brlogov na cesto, ko so povsod gorele luči in so vsi ljudje kazali svečane, vesele obraze. Zato je hodil okrog, kolikor je le mogel.

Ko se je približal čas, se je na pogladi dobro znan mu hiši. Po razsvetljenih stopnjicah je stopal v tretje nadstropje. Družina Avgurova je bila že zbrana.

V veliki jedilnici, ko je prišel na prag, je vladalo veselo vrvenje in kramljanje. Zbrana družba, v prazničnih oblekah, v žaru sveč, ki so stala na dolgi, z lepimi jedmi obloženi mizi, je kazala veselo, pestro sliko.

Posnežena so veselo pozdravili. Avgurov mu je dal velikončno poljub, tudi sin je sledil očetu vemu vzgledu. Dame pa so izrazile veselje, da je odzval vabilu ter so ga takoj posadile k mizi in ga sili, da se poslužuje. V prvem hipu,

trudite se; sam bom odprl duri. Z Bogom!"

Posnežen je stopil hitro doli po stopnjicah in ko je prišel na cesto, jo je urno ubral v smeri proti domu. Zdelo se je, da so ljudje že končali svojo velikončno pojedino in turobno so svetle obuli, ne svetlele. Tipaje je našel Posnežen svoja vrata, pristorkljal po stopnjicah ter se opravičil pri gospodinji, ki je godrnjala radi tako poznega zvonjenja.

"Ali si ti?" je vprašal Gromov, ki od lakote ni mogel zaspati.

"Imaš vzgleda in kaj svetilki ali sveči podobnega?"

"Užigalice so na oknici, tam je tudi svečnik."

"A-ha!" Posnežen je otipal vzgalice in našel svečo. "Vstani, Gromov! K vragu s ponosom! Tu je krača, kruh in dva jajca."

"Kaj govoriš? Ali si res to vzel? Tega si bil zmožen?" — je vskliknil Gromov in se v dvomu dvignil s potelje.

"Ne premišlaj dolgo, temveč naj se do siteda! In, tu in tu! Hvalažno se spominjaj tajnega svetnika, ki je bil trdno prepričan, da omaguje pod preveliko množino privatnih ur. Toda, Gromov, bil je trenotek... strašen trenotek, ko se mi je zdelo... Veš, že sem mislil, da bodo prečeli srebrne žilice!... Toda res, krača je dobra. Ista je, radi katere sem hotel podnevi ubiti tajnega svetnika."

"So okoliščine, v katerih je vsaka krača dobra", je odvrnil Gromov, ki je že začel tolažiti svoj lakoto. "Toda, kaj je to? Ali ne zvoni?"

"Da, zdi se tako... Še enkrat! Gotovo je kak tovariš... Saj je tudi pravi čas!... Odpirajo mu. Čakaj... Hm!... Po meni se vprašuje... Čudno!"

Posnežen je napravil korak do vrat, a v istem hipu so se odprla vrata in v sobo je stopil tajni svetnik Avgurov.

"Vi tukaj, Arkadij, Mihajlovič?" je vskliknil Posnežen v veliki zadregi ter se nemirno oziral zdej v Gromova, zdej v jedi, ki so stali pred njim.

"Da, jaz sem, prijateljček!... Ustavil sem se le za hip... Prosim, oprostite!" je pristavil ter se obrnil do Gromova. "Vidite, čisto sem vam pozabil povedati..."

Vi tako izvrstno poučujete latinščino in že dolgo sem gojil željo... No, je le ukaželjnost... Nekaj privatnih ur... Razumete? In prav ljubo bi mi bilo, če bi hoteli sprejeti honorar od mene v naprej..."

"Toda zagotavljam vas, Arkadij Mihajlovič..."

"Da se privatnih ur niti ubraniti ne morete? Ha-ha-ha! Da ste v sijajnih razmerah. Ha-ha-ha! Eh, gospodje!... Sramujte se, sramujte, tako nezaupanje do moči, ki tega ni zaslužili!... Sam sem bil študent, sam sem stradal in razumem vse!... Videl sem, kakke mrzlične oči ste imeli, s kakim tekotem ste jedli in... In vse ostalo sem videl... Le jejte, prosim, jejte, ne dajte se motiti od mene!... In danes je vendar vstajenje Kristusa!... Pa bomo drug drugemu pomagali, ali ne? Morda vam nedostaja tudi denarja za slušateljske pristojbine? No, torej, vidite gospodje, za učene latinščine sem že nekoliko prestar. A vzemite od mene storbeljski bankovec. Ko bosta zdravnik ali sama zaslužila v praksi, mi moreta vrniti... Jutri pa mi izkažite prijaznost, da prideta k meni na kosilo opoldne. Prosim vaju oba, vas, Posnežen in vašega tovariša. Torej, bosta prišla?"

"Če ste že tako prijazni, Arkadij Mihajlovič... morava priznati: da, vse ste uganili... Zahvaljava vas!... Poplačala vam bova!"

Avgurov se je zdaj zelo mudilo. Rekel je, da je zelo trudin in da doma nihče ne ve o njegovem obisku. Odšel je in pustil na okni storbeljski bankovec, ki se je očividno neprijetno počutil v družbi črepije in mrtvaških kosti.

"No, kaj meni o tem, Gromov?" je vprašal Posnežen po daljšem molku.

"Menim, da vsekakor nisem sedel zaman tu in se učil črepijo; kajti pojutrašnjem, kakor hitro bo pisarna odprta, bova plačala pristojbine in postala zopet študenta."

Glas iz občinstva:

Na pošti pri Sv. Neži je promet tako narasel, da gospodična ekspeditarica sama že ne more več prečitati vseh dopisnic in razglednikov. Nujno je treba, da se tej pošti dodeli še nova moč.

Radovedna postarica.

Glas iz občinstva:

Na pošti pri Sv. Neži je promet tako narasel, da gospodična ekspeditarica sama že ne more več prečitati vseh dopisnic in razglednikov. Nujno je treba, da se tej pošti dodeli še nova moč.

Radovedna postarica.

Glas iz občinstva:

Na pošti pri Sv. Neži je promet tako narasel, da gospodična ekspeditarica sama že ne more več prečitati vseh dopisnic in razglednikov. Nujno je treba, da se tej pošti dodeli še nova moč.

Za kratek čas.

Značilen napis.

Blizu pokopališča nastanjeni gostilničar, je po vsi okolici svoje hiše nabil lepak s sledečo vsebino:

Pozor pogrebci!

Prijazne sobe za žalujoče, kiso hočejo v samoti najokati, se dobe v krmi "Pri mastni Jeri". Ved-praviš, ali ga naj povabim na iznogo gorka in mrzla jedila, najboljša vina, pivo in likerji. Gramofon na razpolago."

Krivica.

Gospa (služkinji, ki v kuhinji hudo kašlja):

— Če bo moj mož vprašal, kdo je v kuhinji tako strašno kašljal, ko se umije.

Čudno.

Gospa: Nežika, zakaj si pa zapustila svojega dimnikarja?

Nežika: Ker je tako strašno grd, ko se umije.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj —.60
Marija Kraljica —.60
Vrtec nebeski —.40

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan —.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar —.40
Berilo prvo, vezano —.30
Berilo drugo, vezano —.40
Berilo tretje, vezano —.40
Cerkvena zgodovina —.70
Dobra kuharica, vezano \$3.00
Domači živnozdravniki —.50
Evangelijski —.50
Fizika I. in 2. del —.40
Hitri računar, vezano —.40
Katekizem vez. veliki —.40
Katekizem vez. mali —.10

Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vsak 50¢, oba \$1.00
Obšna zgodovina \$4.00
Pesmarica, nagrobnice \$1.00
Poljedelstvo —.50

Popolni nauk o čebelarstvu, vezan \$1.00
Postrežba bolnikom —.20
Sadržje v pogovorih —.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar \$1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar \$1.20
Slovenski pravnik \$2.00
Slovenska Slovnica, vez. \$1.20
Slovenska pesmarica, 2. zvezek po —.60

Spisovnik ljubavnih pisem —.40
Trtna uš in trtojeja —.40
Umma živinojeja —.50
Umni kmetovalec —.50

Žirovnik, narodne pesmi, 1. in 2. in 3. zvezek, vez., po —.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk —.20
Belgrajski biser —.20
Beneška vedeževalka —.20
Bitka pri Visu —.30
Bodi svoje sreče kovač —.30
Boj s prirodo —.15
Božični darovi —.15
Burska vojska —.25
Cerkvica na skali —.15
Ciganska sirota, 93 zvezkov \$5.00
Cvetke —.20
Don Kižot —.20
Dobrota in hvaležnost —.60
Fabiola —.35
George Stephenson, oče železnice —.20
Grizelda —.10

Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po —.20
Ilustrovani vodnik po Gorjenjskem —.20
Ivan Resnicoljub —.20
Izazami, mala Japonka —.20
Izidor, pobožni kmet —.20
Jama nad Dobrušo —.20
Jaromil —.20
Jeruzalemski romar —.45
Kristusovo življenje in smrt —.30
Krištof Kolumb —.20
Križana umilnost —.40
Kaj se je Makaru sanjalo! —.50
Lažnjivi Kljuke —.20
Leban, 100 beril —.20
Maksimilijan I. —.20
Marija, hči polkova —.20
Mati, socialen roman —.10
Malomestne tradicije —.25
Miklova Zala —.35
Mirko Poštenjakovič —.20
Na divjem zapadu, ves. —.60
Na jutrotem —.30
Na krivih potih —.30
Na različnih potih —.20

Spilmanove povesti:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike —.20
2. zv. Maron, krščanski deček —.25
3. zv. Praški judek —.20
4. zv. Arumugan, sin indijskega kneza —.20
5. zv. Sultanovi sužnji —.25
6. zv. Tri indijanske povesti —.30
7. zv. Kraljičin nečak —.30
8. zv. Zvesti sin —.30
9. zv. Rdeča in bela vrtnica —.20
10. zv. Boj in zmaga —.30
11. zv. Prisega huronskega glavarja —.30
12. zv. Angelj sužnjev —.30
13. zv. Zlatokopi —.30
14. zv. Preganjanje indijanskih misionarjev —.30
15. zv. Mlada mornarja —.30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger:

Brat sokol —.20
Pri puščavniku —.20
Raztresena —.30
Starinarica —.20
Županova Miska —.30
Idealna Tašča —.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cveticami, humoristične, božične, novoletne in velikončne, komad po —.05
ducat po —.20
Z slikami mesta New Yorka po —.20
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali —.30

ZEMLEJEVIDI:

Avstro-Ogrske, mali —.10
Združenih držav, mali —.10
veliki —.20
vezan —.50
Balkanskih držav —.10
Evrope, vezan —.50
Vojna stenska mapa \$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po —.20

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, pošti nakaznil, ali pošti iz zbirke. Poština je pri vseh naročilih vračunana.

Misli o vojni.

(Nadaljevanje).

Skoraj vsak dan beremo poročila, da se je zgodila na tem ali onem bojišču kaka grozovitost. Vojaki so naprimer postrelili par starih neoboroženih ljudi, vojaška patrulja je zažgala hišo, v kateri so bili čisto mirni prebivalci, vojak je posilil mlado deklico in jo nato razmesaril, podmorski čoln je potopil nevtralnno ladjo itd., itd.

Ljudje, ki to berejo, se prijemljejo za glavo in vzklíkajo: — Moj Bog, moj Bog, kaka grozovitost! Zločinci zaslužijo najstrašnejšo kazno. To je nekaj nečloveškega, nekaj groznega!

Kako čudni in neprevdarni so vendar ljudje! Umor neoboroženega človeka ali ženske je grozovitost, umor tisočev in stotisočev je pa junaki čin. Napad iz zasede smatrajo za zločinski dejanje, učinkom topov, s katerimi streljajo na razdaljo več kilometrov, se pa čudijo in jih ne morejo dovolj prebraviti. Pri pogledu na nesrečnega, ki ga je povozil avtomobil na cesti, bi se kmalu zjovali, ob spominu na tisoče in stotisoče, ki padajo, nimajo niti ene solze v očeh. Če bi srečali na cesti ranjblja, bi se mu ognili v velikem ovinu, vse svoje premoženje bi pa dali nekateri, če bi smeli Hindenburgu ali Nikolajeviču stisniti roko.

Vojna je že sama po sebi največji zločin, zakaj potem iščejo fines v tem zločinu? Zakaj pravijo, to se sme in to se ne sme? Vojna dovoljuje vse, v vojni ni niti ena stvar pravična. Kdor ima v mislih vojno, mora nehoti misliti na najstrašnejše grozovitosti, na neresnico, na napuh in na vse druge slabe lastnosti. Z besedo vojna je označeno vse ono najstrašnejše, kar more doleteti kakega naroda. V vojni poštenjaki ne izhajajo. Kdor hoče biti v vojni pošten, pade prej, predno je izvršil pošteno in pravično dejanje. Pade pod mečem onega, kateremu služi.

Oglejmo si nekoliko "slavno" armado, ki rešuje državo, ki ščiti narod in se bori za "najsvetejši" princip!

To je skupina več stotisoč podivjancev, v katerih je že zdavnaj zamrl vsak čut za lepoto in za pravico. Vsaka njihova beseda je kletev, vsako njihovo dejanje je storjeno v obupu. Sprva so mogoče mislili, da bodo pomagali s svojim junaštvom domovini, sedaj so si pa iz izbi iz glave. Izprevideli so, da je vsa prelita kri zastonj, da narod strada in se pogreza v vedno večjo revščino. Narod umira dvojne smrti. Najboljši del njegovega pade na bojišču, žene in otroci pa umirajo doma vsled neizpolnjenega hrepenenja in vsled pomanjkanja hrane.

Katera smrt je težja? Mislimo, da sta obe enako težki.

Vsak vojak ima pri sebi orodje, ki je namenjeno za ubijanje ljudi; v vsaki besedi, ki jo jim reče poveljnik, je izraženo povelje: Pobite, koliko več morete, pobijajte in morite, da bo vaše zaslužnje večje!

Na bojišču so tudi duhovniki, ki izpovedujejo umirajoče in blagoslovljajo puške onih, ki so še toliko pri zdravju, da jih zamorejo nositi. Kako strašna ironija je to! V cerkvah molijo zaslepljeni reveži za slavno znago. Boga prosijo za slavno zmago armade, prosijo ga, da bi vojaki z njegovo pomočjo pobili sovražnike do zadnjega. In če se jim slučajno želje izpolne, prižigajo kadilo in se zahvaljujejo Bogu, da jih je uslišal.

Kako mahoma je nastala ta silna izprememba! Kar je bilo večeraj še greh, je danes pošteno dejanje, kar je bilo večeraj pošteno, nosi danes na sebi znak nepoštenosti in laži.

Časopise piše, da se vojakom dobro godi, da jim ničesar ne manjka. Časopise priobčajo razne fotografije z bojišč. Na takih slikah so vojaki ponavadi veselih obrazov, sedijo pri kosilu, zabavajo se, kot da bi se ne menili za ves svet, kot da bi jim bila vojna najljubša zabava. Vsaka država ima svoje fotografije, ki hodijo za armado. In ko se poveljniku zazdi, zbere par korenjakov, postavi jih v različne poze in jim zapove, da morajo kazati kolikor mogoče vesele obraze. Fotograf pride, jih fotografira in slika gre v svet. S tem slepijo ljudi, s tem jim mečejo pesek v oči.

Če bi bilo mogoče fotografirati duševno stanje teh revežev, če bi mogli zapisati njihove misli in po-

kazati ljudem, bi bile te slike vse drugačne.

— Tudi v vojni je človekoljubje, pogledajte samo Rdeči Križ! — bodo rekli nekateri. — Da, Rdeči Križ pomaga, toda njegova pomoč je kakor kapljica v morje. Stevilo onih ranjenih, ki jih spravijo v bolnišnice, je le malenkostno v primeri s številom onih, ki umrejo pozabljeni brez vsake pomoči.

V bolnišnicah jih operirajo, obvežejo in ko zamorejo stati na nogah, jih pošljejo zopet na bojišče. Ali je to mogoče kako dobro delo? Zdravniki so podobni monterjem pri topu. Top je pokvarjen, monterji ga zopet popravijo, da zamore nadaljevati svoje delo.

Neki nemški časnikarski poročevalec je bil dolgo časa na vzhodni fronti. Zelo zanimiv je bil sledeči prizor, ki ga je napisal v svojih spominih: Bilo je v Lodzu. Od fronti, ki se je razprostirala par kilometrov proti vzhodu, se je vršila strašna bitka. Zdravnik me je povabil v bolnišnico in jaz sem povabilo seveda z veseljem sprejel. Peljal me je v zobotehnični oddelk. Tam sem videl vojake, katerim so kroglice ranile čeljusti in brado. Vsi so imeli vstavljene zobe, čeljusti so imeli iz kavčuga in tako napravljene, da so se pri jedi s pomočjo zlatih peres mehnično premikale. V ustih so imeli zlate plošče in vsakovrstne priprave, ki so jim omogočale, da so lahko govorili in jedli. Ko sem vprašal zdravnika, koliko bi stala pri privatnem zobozdravniku taka operacija, mi smeje odvrnil, da kakih petsto do tisoč mark.

Torej v Lodzu so si zdravniki na vse mogoče načine prizadevali, da bi revežem zacelili rane, vstavljali so jim umetne zobe, uporabljali za take operacije vso svojo znanost, dva kilometra vstran od Lodza so si pa ljudje z vsemi sredstvi in pripomočki prizadevali, da bi napravili rane kolikor mogoče strašne, da bi uničili kolikor mogoče veliko človeških življenj.

Kaj je potemtakem vojna? Ali ni največja blaznost, ali niso blazni oni, ki se zavzemajo zanjo? (Konec.)

Potovanje po Podolju.

Izleti na Rusko niso za Slovence že ničesar nenavadnega več. Tega vleče tja, kjer vlada Kavkaz mogočini, oni se raje zaleti v matjuško Moskvo ali pa v carski Petrograd, tretji preleti v železničnem vozu kot v trenutku celo ogromno Rusijo in opisuje v bolj ali manj spretni obliki svoje vtise in nazore. Tudi jaz se "v trop, ki se poti in trudi, vriniti želim" ter opisati hočem svoj prvi izlet na rusko Podolje.

Bilo je v resnici poetično jutro mojega odhoda. Meni se je tako priljubilo Podolje s svojimi razleglimi polji in tihiimi vasi, da mi še sedaj večkrat lete misli nanj. Ko sem se pogreznil v to brezkraino planjavo, sem se globoko oddahnil in otresel vseh neprijetnih spominov in vtiskov, vesela, da sem se odtegnil za nekaj časa malenkostnim razmeram in dušecemu ozračju naše domovine, da se ta pozdravim in odpodim. "Za Tarnopolom je konec našega sveta", rekla mi je neka Španjolka, governantka mlade kneginje, ko smo odhajali iz Lvo-va.

"Kaj pa je potem?" vprašam. "Potem se začneja nov svet, kjer ni nobenih sledov civilizacije več."

"Toda v vsakem slučaju tudi tam ne more biti slabo, drugače bi se vi vsi, ki ste že bili na Podolju, ne veselili tako tega popotovanja", sem odvrnil.

Do Tarnopola smo se res vozili, kakor se človek sploh voz po železnici; bila je kneginja Sapiežanska, njeni štiri otroci, tri hčere in en deček, najstarejša hči je imela devetnajst, najmlajša pa trinajst let, a deček šestnajst, dalje nekaj domačih oseb, učiteljice in governantki in jaz — tuje. Peljali smo se na njihov grad Bičelje Zlato na avstrijskem Podolju, ne daleč od ruske meje. Vozili smo se v vozu prvega razreda in imeli na razpolago cel voz. V Galiciji se človek kmalu naveliča gledati skozi okno vlaka in ako nima nobenega razgovora in zabave, potem sedi ure za ure nepremično na klopi in gleda pred sebe na tla, njegov sosed vsi-à-vis ravno tako. Toda mi smo imeli razgovora in zabave preveč kot premalo. Mladina je bila dobre volje do razposajenosti, veselje se, da pivo.

(Pride še.)

V gostilni.

Turist: — Plačati! Krčmarica: Prosim — kaj pa so imeli?

Turist: Muhe na juhi, muhe v omaki, muhe v špinaci in muhe v pivu.

pride iz modernega mesta kmalu ven — ven na nepregledno Podolje.

V Tarnopolu smo morali prestopiti na lokalno železnico in s tem se je naše življenje — ne pa dobra volja — popolnoma izpremenilo. Prvega razreda seveda ni bilo več, a saj smo bili tudi z drugimi več kot zadovoljni. Razsvetljen je bil voz jako slabo in kmalu nam je še ta borna lučica ugasnila. Vprašali smo sprevodnika, kaj to pomeni, in on nam je odgovoril popolnoma ravnodušno: "Ni več olja." K sreči smo imeli za ta slučaj še lampice s seboj in razsvetlili smo ž njimi voz. Vozili smo se zelo počasi; saj se je nekoč na tej progi prigodil sledeči slučaj: Med drugimi popotniki se je vozil neki Jud, ki je imel s seboj v živinskem vozu dva vola. Med potjo je volova postal dolgečas, vrata so se slabo zapirala in tako sta vola, ne meneč se za vse stroge železniške predpise, ki je bil vlak v polnem tiru, izstopila ter se šla izprehajati v bližnji gozd. Jud je to prvi zagledal in se je pričel dreti na vse grlo. Na njegovo kricanje je vlakov voditelj takoj ustavil vlak, usmiljeni sopotniki so šli Judu pomagat lovit vola in ko so ju ujeli in zaprli v voz, zapihali je spet vlak in jo potegnili dalje.

Vozili smo se od 2. ure popoldne do 1. ure po polnoči in izstopili na postaji Jezierzany. Vlak je bil cizal še par postal dalje in se slednjič izgubil v ravnini pri majhni postajici Ivanjepustega ne daleč od onstran meje. Toda to pokrajinsko glavno mesto, ki šteje do 60.000 ljudi, nima nobene železnice in kdor hoče priti vanj, se mora od najbližje ruske železnične postaje voziti cel dan z judovskim voznikom. Plača se takemu "fjakirju" za celodnevno vožnjo resda samo rubelj (2 K 52 vin.), popotnik pa dobi lahko poleg drugih neprijetnosti pri njem tudi neke zvernice, katerih se potem ni lahko iznebiti.

Vprašal sem neko osebo, zakaj ne narede iz te zanikarne lokalne cize popolne železnice in je ne potegnejo čez mejo do Kamjenjca in ne zvežejo dalje z rusko železnično mrežo? Odgovorilo se mi je, da obstoji ta načrt pri merodajnih krogih že dolgo let, toda na poti so velike politične težave. Na avstrijski strani stoji čisto da ruski meji mesteca Skala, kjer ima grof Goluchowski svoja dedna posestva, na neki drugi točki ima pa na ruski strani pri avstrijski meji neki ruski mogočnej svoje posestvo. Seveda bi hotel Goluchowski, da bi šla nova železnica skozi njegovo posestvo in dotična ruska glava bi jo pa hotela imeti pri sebi. Ker se na ta način avstrijska in ruska diplomacija nikdar ne moreta zediniti, je naravna posledica vsega, da je krasno in rodovitno avstrijsko in rusko Podolje ter veliko stolno mesto Kamjenjec brez železnične zveze.

Na postaji Jezierzany so nas že pričakovali vozovi iz Bičelja in grajski služabniki, prijeli vsakega, ko je stopil iz voza, zavili v topel, obširen kožuh, posadili v zaprti kočiji po dva in dva in potem smo oddrli od postaje v gluho mesečno noč. Najprej so ddrzale kočije druga za drugo čez dolgo rusinsko vas, ki je morala biti po vtisku svoje zunanosti močno požidovljena, potem dolgo časa po široki, z zmrzlim snegom pokriti ravnini, nato smo preleteli kot blisk manjšo vas, ki je pa še vseeno morala imeti nekaj stotin prebivalcev, potem smo se peljali spet dalje po zmrzlem snegu sredi gluhe, mrtve ravnine. Naenkrat se začne pot spuščati nekoliko navzdol, v mesečnem svitu zagledamo črn dimnik velike žgarnje, ž njo se pričnajo grajska gospodarska poslopja in ne več daleč zagledamo razsvetljena okna grašine Bičelje Zlato. Vrata se odpro, cela četa služabnikov in služkinj se vsuje iz grašine, odpira kočije, pomaga izstopati in kmalu potem že sedimo vsi v obednici pri kipečem čaju.

(Pride še.)

POZOR, ROJAKI!

Največ zanimivih novosti nam prinaša slovenski dnevnik v Združenih državah ameriških. Vse, kar se je dogodilo v pretečenem letu, lahko prečita oni, ki naroči Glas Naroda od 1. januarja 1914 do 1. oktobra letos, izzemski eno številko letnika 1914. Cena izvanredno nizka. Pišite se danes. Slovenski časopis, Box 243, Grafton, Wis.

NAZNANILO.

Slovecem v Pittsburghu, Pa., in okolici, ki so mi pošiljali svoje harmonike v popravilo, naznanjam, da sem se preselil iz Pittsburgha, Pa., 5412 Carnegie Ave., na 161 Victor Ave., Detroit, Mich. Srečni popravilcem vsem Slovecem in Slovenkam širom Amerike, posebno pa družini Smrekar. (22-26—10) Joseph Russ.

Kje je JOSIP KAUSČ? Doma je iz Starega trga pri Črnomlju in je po poklicu godec in bartender. Ze tri leta nisem nič slišala od njega. Zajedno želim pa tudi izvedeti za JOSIPA MIHELIC, ki že tudi eno leto ne vem nič od njega. Prosim ju, da se mi javita. — Lucia Kure, 149 Noll St., Brooklyn, N. Y. (23-10—11)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj prijatelj JOŽE ZAPRED. Doma je iz Stare Sušice pri St. Petru na Kranjskem. Prosim enjane rojake, če kdo ve za njegovo naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam nekaj važnega za poročati. — Anton Kapelj, Box 25, Pensacola, N. C. (23-26—10)

Rad bi izvedel za naslov ANTONA in FRANKA KRESOVIC. Doma sta iz Topolca pri Ilirski Bistrici in se baje nahajata nekje v Coloradu. Če kdo ve za nju naslov, naj mi ga javi, ali naj se sama oglasi. — Frank Jonko, S. R. Box 88, Export, Pa. (22-25—10)

IŠČEM

dobrega moža v starosti od 30 do 40 let, ki se razume v gospodarstvu in pri konjih. Znači mora tudi nekoliko angleški jezik. Glede plače se domeniva ustmeno ali pisмено. Pišite na: Mrs. A. F. Gorianz, R. F. D. 3, Mount Kisco, N. Y.

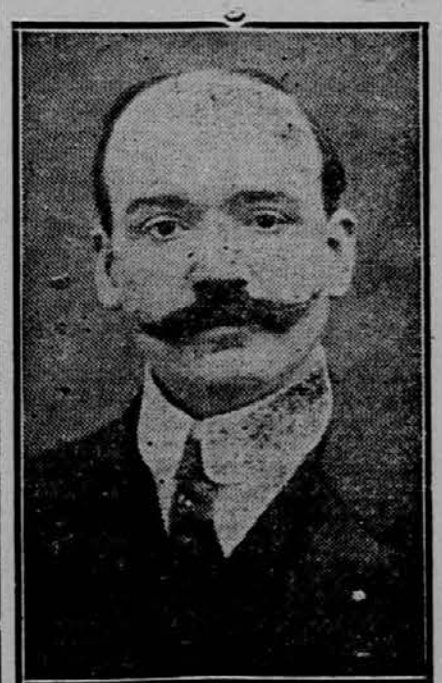
NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMER, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda. S spoštovanjem Upravišтво Glas Naroda.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. VONKO JAKANA, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadnja peti dila.

Sedaj se muči v Pittsburghu, Pa. in okolici. Epravljeno "Glas Naroda".

Rada bi izvedela, kje se nahajata ANTON in JOŽEPA PENKO. Prošiva cenjene rojake, če kdo ve, da nama javi, ali naj se sama oglasi. — Adolf in Ivana Naglič, Box 27, Emporium, Pa. (22-23—10)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsako pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjega vprašanja.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolečine, okrevanje in negibnost sklepov in mišic.

Pristni prihodja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

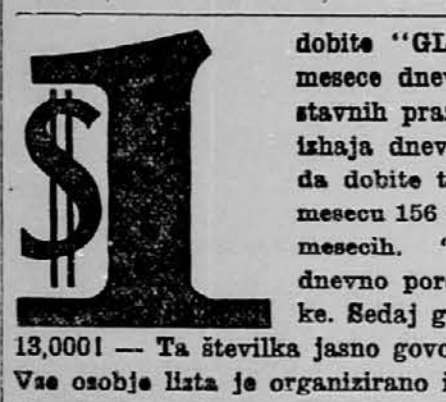
F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington St. New York, N. Y.

Rad bi izvedel za FERDINANDA PODGORNIK, doma iz Dol. Tribuše, in za ŠTEFANA MAKUC iz Gor. Tribuše na Primorskem. Prosim ju, da se mi javita, ali pa če kdo ve za nju naslov, da ga mi naznani. — Math. Erjavec, Box 548, Sheffield, Pa. (22-25—10)

IŠČEM

gospodinj, katera razume svoj posel. Po podrobnosti pišite na: F. Prime, Oriska, N. Dak. Pa. Box 49, (22-26—10)

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvemši nedeljo in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišč in razne ali ke. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe leta je organizirano in spada v strokovne unije.

Ta sijajni Grand Opera fonograf le

Ta najnovejša oblika iz Mahagony izdelane fonografa je slika slika tova vsakemu stroju vredno \$200 in reki leste tako, ko boste slišali in videli izrati ta stroj. Opremljen je z najboljšim melanzonom ter samčen na 10 in. Njaka nizka cena je le \$74.50. Pošljite nam le en dolar depozita in posli vam isto stroj ke in mi vam vrnemo denar. V imenite videti ta krasni Grand Opera fonograf, predno kupite kje drugod in preseneteni boste kako krasno izgleda in kako lepo igra. Naročite sedaj, dokler traja ta promidba. Naslovite tako:

HAMMOND SALES CO., Dep. P-1, St. Louis, Mo.

Vodnik sreče.

Zdravniška knjiga, kako se hitro čim ozdravi vseh bolezni, posebno spolnih.

Vsakemu zastopnj.

J. F. Dolenc, Box 819 Milwaukee, Wis.

IŠČE SE 8 zanesljivih zastopnikov; delo je stalno, plača poveljna. Že od početka izven Pennsylvanije živeči se ne sprejmejo. Prednost imata oba spola. Pišite: Liberty, Box 158, Wilkinsburg, Pa. (20-26—10)

50,000 KNJIZIC

Ako trpite na katerikoli moški bolezni, pišite po naše brezplačno knjižico. V tej knjižici lahko štate, kako se može, ki trpijo na bolezni kot je zastupljena kri, mozolji, stare rane, kožne bolezni, razne zastarele in nalezljive moške bolezni, naduha, neprebavnost, zapeka ali konstipacija, katar, zlata žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vspešno zdravilo privatno doma in z majhnimi stroški.

Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini v želodcu, povračanju hrane, bljuvanju, zločnem riganju, nečistem jeziku, smrdljivi sapi, slabem spanju in slabih sanjah, utrujenosti in naglem razburjanju, nervoznosti, razdraženosti in glabosti ob jutrih, črnih kolobarjih pod očmi, izgubi volje, gumečljivosti in plašnosti v družbi, bojazni in na prepadenosti? Ti simptomi pomenijo, da ste pri slabem zdravju in da potrebujete zdravniško pomoč in nasveta. Naša knjižica, katera se lahko imenuje kazipot k zdravju, vsebuje dobre podatke in nasvete za bolne ljudi. Zaloga znanosti je in lahko vam pomaga k zdravju, moči in kreposti.

Posljite kupon za brezplačno knjižico.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S. 902, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill., U. S. A.

Gospodje:—Posljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.

Ime

Naslov

VRNIMO SE.

Mi vsi se radi spominjamo dni, i. j. smo bili polni zdravja in moči, ko je bilo videti, da ima svet za nas pripravljeno le srečo in veselje. Kaj nas je napotilo, da smo izpremenili svoje navade, da smo zapustili srednjo pot zmernosti v vsaki stvari? Vrnimo se k staremu načinu življenja, k priprosti hrani, k večjemu telesnemu delu, k svežemu zraku in posebno pazimo, da bo naš prebavni sistem v dobrem stanju, da preprečimo konstipacijo in nje komplikacije, slabost in nervoznost. Kakor hitro opazite kako nerednost, vzemite

TRINER-JEVO

ameriško Elixir grenko vino

To sredstvo je zelo uspešno ker poveča prebavne funkcije ter nam raditega vrne prejšnje splošno zdravje, dokler ne pademo zopet nazaj v stare slabe navade. To sredstvo tudi

Olajša bolečine v notranjosti, odpravi konstipacijo, ustvari tek, ojači prebavno moč, vzdrži organe pri delu, odpravi nervoznost.

Oživi in ojači, da nove enerzije, prepreči in olajša konstipacijo, odpravi glavobol, daje pomoč deklicam in ženskam v njih bolestitih ter je zelo dobro pri bledičnosti in klorozii.

Cena \$1.00

V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Ce se hočete izogniti bolečinam, imejte pri roki Triner-jev Liniment ter drgnite telo z njim, kakor hitro čutite najmanjšo boleost, ali revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c., po pošti 35 in 65c.

Marija Grubbe

Spisal J. P. JAKOBSSEN.

Za Glas Naroda prevel G. P.

30

(Nadaljevanje)

— Teman list je v knjigi mojega življenja, ki se odpira sedaj, madama, ko se končujejo vaši dnevi v Kaloe. V žalosti in bolesti se bom spominjal ter žaloval kot človek, ki je izgubil to, kar je tvorilo vso srečo, vse upanje in poželjenje življenja. In vendar madama: — Če bi imeli kedaj vider, vzrok misliti na to, da me ljubi, bi ne vedel, kaj naj storim. Mogoče je, da bi se vzbudile vsled tega v meni sile, ki dosedaj še niso preiskusile sile svoje peroti, vsled česar bi pridobil oni del moje duše, ki hrepeni po dejanjih ter umira žeje ter bi bilo proslavljeno in znano moje ime. Lahko pa bi bilo tudi mogoče, da bi ta neizrečna sreča ohlapila visoko napete strune, zamorila vsak svareč klic ter omamila vsako upanje, vsled česar bi postala dežela mojih sanj slična krajem, kjer izgubi človek vsako moč....

Tako se je vrnila Marija na Tjele. Erik Grubbe je hotel, da se vrne, ker se je bal, da bi je Sti Hoeg ne napotil do korakov, ki niso soglašali z njegovimi načrti. Tudi je nameraval pregovoriti jo, naj uredi svoje zadeve tako, da bi ostalo zakonsko razmerje med njo in Ulrikom Frederikom.

To je ostalo brezuspešno, a kljub temu je Erik Grubbe pismeno pozivljaj Ulrika Frederika, naj vzame Marijo zopet k sebi. Želel si je, da bi stvar še nadalje visela, ker so mu bila neljuba prekanja glede premoženja, ki bi nato sledila.

V namigavanju, da je Marija spravljiva, ni vrjel. Neresničljubje Erika Grubbe je bilo preveč dobro znano.

Ton v pismih Erika Grubbe pa je postajal medtem vedno bolj grozeč in pretil je, da se bo obrnil direktno na kralja. Ulrik Frederik je nato videl, da ne more iti stvar tako naprej in v nekem pismu iz Kodanja je naročil svojemu oskrbniku, Johanu Utrechtu, naj si skrivoma zadobi vednost o tem, če se hoče Marija na tihem sestati z njim na gradu Kaloe, ne da bi vedel za to Erik Grubbe. Pismo je bilo pisano v marcu 1669.

Ulrik Frederik je upal, da bo razkril ob priliki tega sestanka resnično mnenje in razpoloženje Marije. Če bi jo našel pripravljen za spravo, bi jo takoj vzel s seboj na Ageershuus, če pa ne, pa je upal dobiti ugodne pogoje za ločitev, za katero bi se hotel takoj zavzeti.

Marija Grubbe pa je odklonila srečanje in Ulrik Frederik se je vrnil brez vsakega uspeha nazaj na Norveško.

Erik Grubbe je sedaj nekaj časa nadaljeval svoje nepotrebno pisarenje, ko je naenkrat, sredi februarja leta 1670 prišla vest o smrti Frederika III. Tedaj pa je mislil Erik Grubbe, da je prišel čas za dejanja. Kralj Frederik je namreč svojega sina vedno tako visoko čislal ter bil tako slepo zaljubljen vanj, da bi v taki zadevi prav gotovo zvrnil vso krivdo na nasprotno stranko. Od kralja Kristijana pa je bilo pričakovati, da se bo v zadregi drugače obnašal. Res sta bila on in Ulrik Frederik velika prijatelja in stara kamerada, a lahko bi bilo tudi mogoče, da bi se pri kralju pokazala senca zavisti, kajti v časih očeta ga je bolj nadarjeni in veliko uglednejši polbrat večkrat stavljal v senco. Razventega so pa mladi knezi kaj radi kazali nepristranost. Radi vsega tega se je sklenilo, da bodo potovali skupaj v Kodanj in sicer spomladi. Medtem pa naj bi skušala Marija dobiti od Johana Utrechta dvesto državnih tolarjev, za katere bi kupila žalne obleke ter se tako lahko predstavila novemu kralju. Oskrbnik pa ni smel brez vednosti Ulrika Frederika dati nobenega vinarja in Marija je morala radigate potovati brez žalnih oblek. To je ni posebej žalilo, kajti brez žalnih oblek bi lahko še tembolj dokazala svojo revščino.

Konec maja so dospeli v Kodanj in ker ni pogajanje med očetom in možem hčere dovedlo do nobenega rezultata, je pisal Erik Grubbe na kralja, da ne more v popolni ponižnosti vsega popisati, s kako sramoto in onečanjem njegova ekscelence Gueldeowe pred nekaj leti spodil svojo zakonsko ženo Marijo Grubbe z gradu Ageershuus, kako jo je dal v roke vetru, nevihti in pomorskim roparjem, ki so takrat zelo grasilali ter je bila se razventega silna vojna med Anglijo in Holandsko. Bog pa jo je milostno obvaroval pred gorinavedenimi nevarnostmi in srečno je prišla še živa v njegovo hišo. To je bilo grozno žaljenje, katero se ji je storilo in raditega se je on sam večkrat obrnil na njegovo ekscelenco ter ga prosil, naj kaj stori v tej zadevi. On naj ali dokaže Mariji, zakaj je treba ločiti njen zakon, ali naj jo pa zopet vzame k sebi. Vse to pa dosedaj ni nič pomagalo. Marija mu je prinesla kot doto veliko tisočakov tolarjev, a kljub temu mogla dobiti borihi dvesto, da bi si kupila žalne obleke. Z en besedo: — natančno popisati to gorje, bi bilo preobširno ter predlaga on vsled tega njegovi kraljevski milosti, naj ukaže ekscelenci Gueldeowe, naj ali Mariji dokaže stvar, radikatore pravi Kristus, da je treba ločiti zakon, ali naj jo pa zopet vzame nazaj....

Sprva ni hotela Marija staviti svojega imena pod prošnjo, ker ni hotela pod nobenim pogojem zopet skupaj živeti z Ulrikom Frederikom. Ko pa ji je oče zagotovil, da je zahteva, naj jo vzame zopet k sebi, le formalnost, se je udala Marija ter napravila na pismo sledečo pripombo:

— Jaz bi rada govorila z vašim kraljevim veličanstvom, a ubožica nimam nikakih oblek, v katerih bi se lahko pustila videti pred ljudmi. Usmilite se mene, milostljivi kralj ter pripomnite ubožici k njeni pravici. Bog vam bo plačal.

Marija Grubbe.

Ker pa ni prav posebno zaupala besedam svojega očeta, je poslala s posredovanjem starih znancev kralju privatno pismo, v katerem je odkrito pojasnila, kako zelo zaničuje Ulrika Frederika, kako si želi ločitev in kako rada bi imela, da bi ne prišla z njim v osebni stik pri uravnavi premoženjskih zadev.

Erik Grubbe pa je v tem slučaju govoril resnico. Ulrik Frederik se je v resnici želel ločiti. Njegovo stališče na dvoru kot polbrat kralja je bilo nekaj čisto drugega kot ono naravnega sina kralja. Sedaj se ni smel več zanašati na očetovsko milost ter dobroto in se je moral z drugimi ljudmi na dvoru naravnost boriti za časti in plačila. Stvar, v katero je bil zamotan sedaj, tudi ni pripomogla, da bi dvignila njegov sloves. Veliko bolj umestno je bilo končati jo čimprej mogoče ter potem boljšega zakona najti nadomestila za to, kar bi izgubil na premoženju in ugledu vsled ločitve.

Vsled tega je napol vse svoje sile, da dospe do tega cilja. Kralj je pustil takoj celo stvar predložiti konsistoriju, ki naj bi podal svoje mnenje. Sodba se je glasila, da je smatrati zakon vsled splepa sodišča razveljavljen in da imata obe stranki pravico se zopet poročiti.

Marija Grubbe je dobila dvanajsttisoč državnih tolarjev ter vso ostalo doto in kakor hitro je imela denar v rokah, je kljub odsvetovanju očeta odredila vse potrebno za odpotovanje iz dežele.

Kar se tiče Ulrika Frederika, je takoj sporočil svoji polsestri, ženi izbornega kneza iz Saške, da je njegov zakon ločen. Obenem pa jo je vprašal, če bi mogel biti tako srečen ter dobiti soprogo iz njenih knjezihi rok.

(Nadaljuje se).

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
črno vino po 50c.
Drobnik 4 gallone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gallone (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH

CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, očenci in državniki o knjigi Berthe Stutiner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Staal ni bilo na svet tako slavne pisateljice kot je Stutinerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala te knjige?

Henrik Harri: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jihi spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom čutil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli kje križemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunnajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berthe Stutinerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

HARRANIZ

Čenjenim naročnikom v Utah, Colorado in New Mexico sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. OTTO FEKDIE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravišтво "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" na državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili oslepčani, opeči ali s katerimi se je slabše ravno.

Besplačno se daje nasvete pri seljenem, kateri so bili oslepčani od bankirjev, odvetrov, trgovcev s zemljišč, prodajalcev parobrodskih lirkov, spremljevalcev, kaspotov in posestnikov govin.

Daje se informacije v naravnih slovenskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglašati na državljanke listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Island ali na Barge Office.

DEJAVNI DNEVNIK

DEPARTMENT

(State Department of Labor)

BUREAU OF INDUSTRIES

AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 80 East 9th St., odprti vsaki dan od 9 ure zjutraj do 6 popoldne in v sredo zvečer od 2 do 12 ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno način za seljenje v Ameriko je preko nas. Če imate kakor koli težavo, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, pratejajo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kateri tudi moškim krasne brke in brado in ne bodo odpadali in ne ostali. Revmatizem, kostni ali zranje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bole, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ozeblin v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pisate takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1009 N. 9th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V EDM. BRANJAV.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 90tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 18 1/2 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kaki na tih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept. 490 Broome St. New York, N. Y.
(Ta poudoba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Združene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljke tudi sedit zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancom v staro domovino.

100 K velja sedaj \$15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.